

	 Informační časopis OBCE TMAŇ	
Ročník XXIX.	Září 2017	Číslo 9/2017 (330)

Pozvánka na XII. ročník Memoriálu zasloužilých hasičů

Sbor dobrovolných hasičů Tmaň srdečně zve veřejnost Tmaň, Lounína, Havlíčkova Mlýna a Slavík na

XII. ročník Memoriálu zasloužilých hasičů, který se koná v sobotu dne 9. září od 13:00 hodin na hasičském areálu u požární nádrže ve Tmaň.

Jedná se o soutěž družstev v netradiční štafetě a požárním útoku.

Soutěž bude probíhat v kategoriích muži, ženy a děti a bude se skládat z těchto disciplín:

- Požární útok děti – dle směrnic hry Plamen.
- Požární útok žen – dle směrnic PS.
- Netradiční požární útok muži.
- Netradiční štafeta ženy a muži.

Pozvánka na letní biatlon ČERTÁK ve Tmaň

V neděli 10. září 2017 se uskuteční v areálu fotbalového hřiště ve Tmaň závod v letním biatlonu, jehož organizátory budou TJ VČS Tmaň, z.s. a Myslivecký spolek HORA Tmaň, z.s., a BK Beroun.

Tato akce je určena jako náborový závod pro nejširší veřejnost.

Letní biatlon je letní varianta zimního biatlonu, kde lyže nahradil běh v terénu. Druhou změnou je umístění zbraně, které si závodníci nenesou s sebou, ale zbraně na ně čekají ve speciálních stojanech na střelnici.

Na posledních dvou stránkách tohoto vydání OBZORU přinášíme materiál se základními informacemi k této akci – Všeobecná a technická ustanovení s časovým programem závodu a jeho pravidla. Další aktuální informace na plakátech.

Organizátoři se těší na velký počet soutěžících a povzbuzujících diváků!

Otevírací doba Sběrného dvora ve Tmaň

Sběrný dvůr v naší obci je provozován v těchto dnech:

Středa: 15:00 – 18:00 hod.

Každou lichou neděli: 9:00 – 11:00 hod.

Děkujeme občanům za spolupráci.

Veřejné zasedání zastupitelstva obce

Ve čtvrtek dne 10. srpna 2017 se konalo v Kulturním domě od 19:00 hodin veřejné zasedání zastupitelstva obce s tímto programem:

1. Zahájení.
2. Organizační záležitosti.
3. Žádost o dotaci na projekt „Přístavba zázemí sportoviště ve Tmani.“
4. Rozpočtové změny č. 7.
5. Schválení rozhodnutí o přijetí dotace – dětské hřiště.
6. Diskuse.
7. Usnesení a závěr.

Usnesení č. 3

z veřejného zasedání zastupitelstva obce Tmaň konaného 10. srpna 2017

- I. Veřejné zasedání zastupitelstva obce souhlasí a schvaluje:
 1. Podání žádosti o dotaci na akci „Přístavba zázemí sportoviště ve Tmani“ z Programu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky 133530, podprogram 133D 531 „Podpora materiálně technické základny sportu – ÚSC, SK a TJ“ a zajištění vlastních nutných finančních prostředků na dofinancování této akce ve výši nejméně 40% nákladů.
 2. Rozpočtové změny č. 7
 3. Rozhodnutí o přijetí dotace z Programu rozvoje regionů 11781 Ministerstva pro místní rozvoj České republiky na akci č. 117D815006491 „Výstavba dětského hřiště Na Boru“.
- II. Zastupitelstvo obce ukládá Radě obce:
 1. Připravit návrh podmínek a řešení nového oplocení zahrady pana Jiřího Macourka v ulici K Sídlišti ve vztahu k rekonstrukci přilehlé komunikace.
 2. Svolat schůzku zástupce obecního úřadu s panem Dušou a schůzku s panem Kalinou a paní Bezděkovou za účelem projednání vlivu podnikatelských aktivit a stavebních úprav na pozemcích pana Duši na životní prostředí v okolí.
 3. Sledovat termíny vyhlašovaných dotačních programů a tyto maximálně využít ve prospěch obce.
 4. Důsledně sledovat vývoj rozpočtu jak na straně příjmů, tak na straně výdajů, a na případné negativní poznatky včas reagovat.

Pozvánka na veřejné zasedání zastupitelstva obce

Starosta a Rada obce Tmaň zvou občany na

VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE,

které se bude konat v kulturním domě ve Tmani

v pondělí dne 11. září 2017 od 19,00 hodin

s tímto programem:

1. Zahájení.
2. Organizační záležitosti.
3. Kontrola usnesení z minulého veřejného zasedání zastupitelstva obce.
4. Zpráva revizního a kontrolního výboru.
5. Zpráva finančního výboru.
6. Zpráva z Rady obce.
7. Diskuse
8. Usnesení a závěr.

Základní škola a Mateřská škola Tmaň

Vážení čtenáři!

Bohatou fotodokumentaci k událostem v tmaňské škole najdete na webových stránkách – www.zs.tman.txt.cz pro základní školu a www.ms.tman.txt.cz pro mateřskou školu. Děkujeme za návštěvu našich internetových stránek.

Mgr. Růžena Kybíksová – ředitelka ZŠ a MŠ Tmaň

Slavnostní zahájení nového školního roku letos připadne na pondělí 4. září 2017.

V pondělí dne 4. září 2017 v 8 hodin budou slavnostně přivítáni naši **PRVNÁČKOVÉ** v učebně I. třídy třídní učitelkou, vedením školy, zástupcem zřizovatele a zástupcem akciové společnosti Vápenka Čertovy schody Tmaň. Ostatní žáky přivítají třídní učitelky ve svých kmenových třídách.

Úvodní slovo ředitelky ZŠ a MŠ Tmaň Mgr. Růženy Kybíkásové

Milí žáci, vážení rodiče, kolegyně a kolegové,
v pondělí dne 4. září 2017 škola opět ožije dětskými hlasy. Všichni jsme si během prázdnin odpočinuli a načerpali síly pro nový školní rok a tak se těšíme na „něco nového“. Nejvýznamnější je tento den pro prvňáčky, vždyť jim začíná nová etapa života! Ve škole se na ně těší nejen pedagogický sbor, ale také starší spolužáci. Všichni jsme připraveni jim pomoci. Přejeme jim hodně úspěchů ve školní práci a spoustu nových kamarádů. Rodičům prvňáčků přeji hodně trpělivosti a pochopení zejména v okamžicích, kdy dětem nepůjde vše hned napoprvé. Významný bude tento školní rok i pro pátáky, kteří se na jeho konci s naší školou rozloučí. Věřím, že svým přístupem k učení v jednotlivých předmětech získají pevné základy, na nichž budou moci budovat svoji úspěšnou budoucnost v jiné škole. Úspěšný školní rok přeji samozřejmě všem našim žákům a učitelům. Věřím, že stejně jako v minulých letech se nám podaří stanovené úkoly splnit na jedničku. Bude k tomu potřeba spolupráce nás všech – žáků, učitelů, rodičů i nepedagogických pracovníků; spolupráce se zřizovatelem a dalšími organizacemi. O tom, jak se daří úkoly plnit, se dočtete na webových stránkách školy a v časopise Obzor. Nejen „naší škole“, ale také sobě, přeji úspěšný školní rok 2017/2018, pevné zdraví a každodenní „chuť jít do školy“. A tradičně se loučím citátem učitele národů, který je pro mě studnicí moudrosti:

Jan Amos Komenský: „Život činný je opravdový život. Zahálka je hrobem člověka zaživa. Co máš udělat, do toho se dej s chutí; co sám můžeš udělat, to nečekej od jiných a bez příčiny neodkládej s ničím. Když můžeš někomu pomoci, učiň to s největší radostí.“

Pozvánka na Evropské minerální dny 2017

Evropské minerální dny probíhají po celé Evropě a jsou organizovány každé dva roky několika asociacemi z oblastí minerálů a přidružených odvětví. Máme ještě v živé paměti Evropské minerální dny, které se konaly ve dnech 25. – 27. září 2015 v různých lomech a těžebních oblastech napříč celou Evropou se zásadním cílem zdůraznit absolutní význam nerostného průmyslu pro širokou veřejnost. V Evropě, která má zkušenosti se zásobováním neenergetickými surovinami, nebyl nikdy vhodnější čas pro zvýšení povědomí o jejich důležitosti v našem každodenním životě.

Připomeňme si, že tato evropská akce oficiálně začínala v České republice v roce 2009 za aktivní účasti akciových společností Vápenka a Velkolom Čertovy schody ve Tmaň. Pro více než třicet tisíc návštěvníků bylo připraveno více než 170 akcí ve 22 evropských zemích: vedle České republiky to bylo Rakousko, Belgie, Estonsko, Finsko, Itálie, Francie, Německo, Řecko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Rusko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Holandsko, Turecko, Spojené království a Severní Irsko, Ukrajina, a v pěti zemích mimo Evropu: Argentina, Austrálie, Brazílie, Chile a Spojené státy americké.

Jednou z nejvýznamnějších akcí letošních Evropských minerálních dnů 2017 v České republice bude společná akce Muzea Českého krasu v Berouně a akciových společností Vápenka Čertovy schody a Velkolom Čertovy schody.

Muzeum Českého krasu

příspěvková organizace Středočeského kraje

Pozvánka na exkurzi do Velkolomu Čertovy schody a.s.

Velkolom Čertovy schody, Vápenka Čertovy schody a Muzeum Českého krasu v Berouně připravují v rámci akce Evropské minerální dny (22. – 24. 9. 2017) v sobotu 23. září 2017 již tradiční exkurzi do aktivních vápencových lomů Velkolomu Čertovy schody s prohlídkou rekultivace po ukončení těžby.

Účastníci se mohou těšit i na ukázkou těžební a dopravní techniky nejen Caterpillar používaných v lomech a presentovaných tentokrát v technických prostorách (nikoliv na dně) lomů doplněnou malým občerstvením. V rámci exkurze proběhne v prostorách lomu i prezentace pyrotechnické služby Policie ČR včetně ukázky pyrotechnického výjezdového vozidla, obleku a imitační pyrotechniky. Součástí programu je i komentovaná prohlídka Geologicko – paleontologické expozice Muzea Českého krasu v Berouně a Geoparku Barrandien vedená paleontologem a geologem muzea Mgr. Štěpánem Rakem, RNDr. Petrou Přidalovou a Mgr. Pavlem Bokrem.

„V rámci Minerálních dnů 2017 si pracovníci přírodovědného oddělení Muzea Českého krasu, p.o. připravili pro zájemce – kromě komentované prohlídky Geoparku, kdy budou návštěvníci seznámeni s geologickým vývojem Českého krasu a Barrandienu a komentované prohlídky stálé geologicko-paleontologické expozice – také paleontologickou poradnu. Zájemci si mohou donést své nálezy zkamenělin, hornin či minerálů a pracovníci MČK, p.o. se pokusí vše pourčovat, zjistit sběratelskou hodnotu nálezu či jejich potenciální vědecký význam.“

Po ukončení programu EMD budou účastníkům v Muzeu Českého krasu, p.o. až do 17. hodiny zpřístupněny za symbolické vstupné stálé expozice muzea či vyhlídka na město a okolí z ochozu Plzeňské brány. V prostorách muzea bude možno zhlédnout jedinečnou výstavu prací Káji Saudka s názvem Kája Saudek – Tajemství Zlatého koně.

Exkurze pro veřejnost proběhne ve třech skupinách, sraz přihlášených účastníků jednotlivých skupin je v 8:15, v 9:00 a v 10:45 před Muzeem Českého krasu (Husovo nám. 87, Beroun, www.muzeum-beroun.cz).

UPOZORNĚNÍ: Exkurze se může zúčastnit pouze 45 osob v jedné skupině. V případě zájmu volejte na telefonní číslo 311 624 101: 9:00 (ne od 10:00) – 12:00, 12:45 – 17:00 do pokladny Muzea Českého krasu, nejlépe ve dnech od úterý do neděle. Přihlášky do 18. září 2017. Účast na exkurzi je zdarma.

Orientační časový program jednotlivých skupin exkurze do Velkolomu Čertovy schody a.s.:

- I. skupina:
 - o 8:15 shromáždění přihlášených účastníků u MČK;
 - o 8:30 odjezd autobusu do VLČS;
 - o 8:55 příjezd autobusu do VLČS;
 - o 9:05 zastávka na vyhlídce lomu Východ (výklad o těžbě a historii);
 - o 9:30 přechod na zrekultivovaný lom Husák (výklad o rekultivaci);
 - o 9:50 přechod na vyhlídku lomu Západ;
 - o 10:00 vyhlídka Západ – výklad o geologii;
 - o 10:15 odchod z vyhlídky na do prostoru odhližovače;
 - o 10:25 občerstvení, prohlídka důlní techniky, pyrotechnická prezentace;
 - o 11:00 odjezd do Berouna;
 - o 11:25 příjezd do MČK;

- o 11:30 výklad o Geoparku Barrandien;
- o 12:00 výklad ke Geologicko paleontologické expozici;
- o 12:30 paleontologická poradna;
- o 13:00 konec programu.
- II. skupina:
 - o 9:00 shromáždění přihlášených účastníků u MČK, výklad o Geoparku Barrandien;
 - o 9:30 výklad ke Geologicko paleontologické expozici;
 - o 10:00 paleontologická poradna;
 - o 10:35 odchod ke stanovišti autobusu;
 - o 10:50 odjezd autobusu do VLČS;
 - o 11:15 příjezd autobusu do VLČS;
 - o 11:25 zastávka na vyhlídce lomu Východ (výklad o těžbě a historii);
 - o 11:50 příchod na zrekultivovaný lom Husák (výklad o rekultivaci);
 - o 12:10 přechod na vyhlídku lomu Západ;
 - o 12:20 vyhlídka Západ – výklad o geologii;
 - o 12:35 odchod z vyhlídky na do prostoru odhližovače;
 - o 12:45 občerstvení, prohlídka důlní techniky, pyrotechnická prezentace;
 - o 13:20 odjezd do Berouna;
 - o 13:45 příjezd do MČK;
 - o 13:45 konec programu.
- III. skupina:
 - o 10:45 shromáždění přihlášených účastníků u MČK, výklad o Geoparku Barrandien;
 - o 11:15 výklad ke Geologicko paleontologické expozici;
 - o 11:45 paleontologická poradna;
 - o 12:20 odchod ke stanovišti autobusu;
 - o 12:35 odjezd autobusu do VLČS;
 - o 13:00 příjezd autobusu do VLČS;
 - o 13:10 zastávka na vyhlídce lomu Východ (výklad o těžbě a historii);
 - o 13:35 příchod na zrekultivovaný lom Husák (výklad o rekultivaci);
 - o 13:55 přechod na vyhlídku lomu Západ;
 - o 14:05 vyhlídka Západ – výklad o geologii;
 - o 14:20 odchod z vyhlídky na do prostoru odhližovače;
 - o 14:30 občerstvení, prohlídka důlní techniky, pyrotechnická prezentace;
 - o 15:05 odjezd do Berouna;
 - o 15:30 příjezd do MČK;
 - o 15:30 konec programu.

Náš svět je vyroben z nerostů

Nerostné látky hrají podstatnou roli v našich životech se 70% průmyslové výroby závisící na vytěžených látkách, několik klíčových příkladů pro lepší názornost: až 50 % barviv a papíru je vyrobeno z minerálů, jako jsou kaolín, uhličitán vápenatý, křemen, plastické hlíny, mastek, bentonit a slída nebo keramika a sklo jsou 100% minerální (živec, wollastonite, jíl, kaolín, mastek, křemen, boritan a dolomit).

- V Evropě je přibližně 30.000 aktivních lomů, dolů a zpracovatelských závodů.
- Evropský minerální sektor poskytuje cca 250.000 pracovních míst.
- 14% zaměstnanců v Evropské unii pracuje v odvětvích, která závisí na nerostných surovinách.
- Roční obrát minerálního sektoru je okolo 50 miliard €.
- Rodinný dům obsahuje až 400 tun nerostů včetně kameniva.
- Osobní automobil obsahuje až 100-150 kg nerostných látek.
- 50% barev je tvořeno minerály.
- Při výrobě papíru se používá až 50% nerostných látek.

45 let Chráněné krajinné oblasti Český kras

Jihozápadním směrem od pražského Vyšehradu až k Berounu se rozkládá krajina, která svou mnohotvárností až divokostí některých částí okouzlí srdce každého, alespoň trochu romantického návštěvníka. Vápencový podklad, který zde tvoří převážnou část geologické stavby, je rozryt krasovými kaňony a roklemi, provrtán mnoha jeskyněmi a na svém temeni nese porosty dubových hájů s neobvyklou bohatostí bylinného patra. Kromě krajinářských a estetických hodnot má toto území i značný přírodovědný význam a právě přírodovědci jej začali nazývat Českým krasem. V roce 1972 byla na téměř celém území vyhlášena chráněná krajinná oblast. Na geologické stavbě Českého krasu se z prvohorních útvarů podílí především silur a devon, které jsou zastoupeny hlavně mořskými usazeninami břidlic, vápenců a vápnitých břidlic se světově významnými nálezy zkamenělin a stratigrafickými profily.

Zlatý kůň je učebnicovou lokalitou pro mnoho oborů lidského poznání, počínaje geologií, stratigrafií a paleontologií díky bohatým dokladům z dob dávno před objevením člověka na Zemi, přes archeologii díky dokladům o dlouhodobém osídlení jeskynních prostor včetně Koněpruských jeskyň a využívání okolní krajiny až po obory biologické. Do moderní doby se pak zachovala i cenná společenstva s ohroženými a chráněnými druhy rostlin a živočichů, která jsou dokladem vývoje přírody v době poledové zahrnující i působení člověka. K nejvýznamnějším vlivům člověka na zdejší krajinu patří dlouhodobé odlesnění a zemědělské obhospodařování i využívání nerostných surovin. V průběhu věků vzrůstala především intenzita a rozsah využívání ruky v ruce s tím, jak se měnily prostředky a rostly technické dovednosti lidstva. Staré, již opuštěné lůmky do určité míry splývají s přirozenými tvary reliéfu a zároveň jsou již osídleny vegetací. Dokonce představují náhradní stanoviště pro velké množství ohrožených druhů, které se změnou zemědělských postupů v druhé polovině 20. století postupně mizí z tradiční krajiny tvořené drobnou mozaikou pastvin, políček, remízků a hájků. Díky svým přírodovědným i kulturním hodnotám je Zlatý kůň národní přírodní památkou a také součástí stejnojmenné evropsky významné lokality. Velkolom Čertovy schody představuje zdroj cenné suroviny pro potřeby společnosti. Do budoucna je ovšem tento prostor také výzvou pro citlivou revitalizaci, která by umožnila začlenit lomovou jámu do okolní krajiny. Při tomto snažení je nutné hledat inspiraci v estetice přirozených skalních stěn a suťových osypů i nárocích rozmanitých druhů vázaných především na skály a mělké mokřady. Mezi ně patří i kriticky ohrožené druhy rostlin, pavouků, hmyzu, plazů, obojživelníků, savců i ptáků.

Projekt rekultivace lomu Západ

Lom VČS - Západ má zpracován podrobný plán rekultivace, který se již dnes postupně realizuje tak, jak postupuje těžba v lomu. V souladu s požadavky zákona o hornické činnosti a jeho prováděcích vyhlášek bylo nezbytné zpracovat plán rekultivací lomu Západ, protože těžař má povinnost provést v dané lokalitě rekultivaci po ukončení těžby. **Jedním ze základních cílů projektu bylo stanovit výši rezervy na rekultivace, kterou je těžař ze zákona povinen vytvářet již v průběhu vlastní těžby a to tak velkou, aby po skončení těžby mohl být vytěžený prostor navrácen zpět přírodě. Aby bylo možno stanovit výši rezervy, bylo nutno zpracovat podrobný projekt rekultivací prováděných v průběhu a po ukončení těžby.**

Projekt byl zpracován ve dvou etapách. První etapa se týkala západní a jižní stěny, tedy směrů, ve kterých se stávající lom již nebude rozšiřovat. Projekt byl zpracován v roce 1997 a již při jeho zpracování byly využity v té době nejmodernější postupy a metody zpracování. Vznikl tak počítačový model, který znázorňoval jednotlivé postupné kroky vedoucí k dosažení cílového stavu. Na projekt západní a jižní stěny navázal projekt dna lomu a zbývajících dvou stěn – severní a východní, ve kterých ještě probíhala nebo bude probíhat těžba. Projekt byl dokončen v roce 1999 a opět využil nejmodernějších postupů. Kromě počítačového 3D modelu byl vytvořen i trojrozměrný model zrehabilitovaného území ze sádky a plastu v měřítku 1:1000.

V českém hornickém zákonu má těžař povinnost maximálně využít ložisko, tedy otevřené ložisko dotěžit a maximálně tak využít zásoby suroviny. Následná rekultivace musí být

v souladu s výsledkem plánovaného hornického stavu a plán rekultivace z něj musí vycházet. Projekt vychází z koncepce začlenění do krajiny a zásad sanace a rekultivace s cílovým využitím prostoru celého lomu Západ na Geologický park. Předpokládá se zachování současného stavu významných geologických, paleontologických a krasových lokalit obnažených těžbou pro budoucí studijní a naučné účely. Tvorba geologického parku a sanační a rekultivační práce jsou modelovány a plánovány na dlouhá léta dopředu s tím, že se skončením těžby bude zároveň ukončena i veškerá modelace lomových stěn v jejich konečné podobě. Založeny budou inicializační skupiny lokálních porostů a zároveň bude probíhat proces přirozené reprodukce. Některé partie zůstanou nepřístupné a budou sloužit jako skalní hnízdiště nebo skalní ostrohy a fragmenty lomových stěn. Pro stejný účel jsou určeny i dva ostrůvky v jezírku vzniklém po ukončení těžby a tedy i čerpání vody. Projekt byl zpracován českou firmou GET, s.r.o. Cílem je co nejvíce přizpůsobit ráz vytěženého prostoru krajinnému rázu okolních skal a krajinnému rázu Chráněné krajinné oblasti Český kras, ve které se lom nachází a přilehlému území patřícímu do evropského systému ochrany přírody Natura 2000. Lze říci, že na jižní a západní stěně byl již dosažen konečný tvar. Další sanace a rekultivace po jednotlivých částech lomu bude probíhat průběžně a postupně s dotěžováním nerostných surovin. Termín vytěžení zásob a dokončení těžby závisí na objemu těžby v jednotlivých letech, nelze tedy zodpovědně určit ani rok ukončení rekultivací v lomu Západ. Přesto, že dnes nevíme, kdy bude rekultivace dokončena, víme, jak bude území vypadat a čemu bude sloužit a to je z hlediska využití území, ochrany přírody a zvyšování biodiversity¹ to podstatné.

Jedna ze zastávek exkurze do aktivních vápencových lomů Velkolomu Čertovy schody, kde budou návštěvníci vidět ukázkou rekultivace po ukončení těžby, bude návštěva Husákovu lomu.

Klonk u Suchomast

Evropské minerální dny jsou ideální příležitostí připomenout si jeden z významných geologických pomníků, který se navíc nachází v těsném sousedství Tmaň, kam lze bez problému dorazit i pěší procházkou – je to Klonk u Suchomast označující mezinárodní stratotyp hranice silur / devon v barrandienu. Naším čtenářům nabízíme text přibližující tento geologický památník, jak jej nabízí Mineralogicko-petrografický průvodce po území Čech.

Asi 500 m s. od obce Suchomasty (6 km vjv. od Zdic a 7 km j. od Berouna) se nachází strmý svah budovaný vrstvami siluru a nejnižšího devonu barrandienu. Jde o jeden ze stratigraficky nejvýznamnějších profilů s odkrytou hranicí mezi oběma útvary. Na Mezinárodním geologickém kongresu v roce 1972 v Montrealu byl z tohoto důvodu vyhlášen jako mezinárodní stratotyp hranice silur/devon. Vlastní hranice je situována v pravé části odkryvu. Lokalita je přístupná ze s. konce obce těžko prostupným lesním remízem. **Pěkný pohled na celý profil je od památníku, který se nachází na severozápadním okraji obce asi 200 m od silnice směr Tmaň.** Celý svah včetně stratotypu je od roku 1977 chráněn jako Národní přírodní památka a vstup na něj není povolen.

Pravou, jižní část svahu tvoří tufitické břidlice a vápence kopaninského souvrství. Stratigraficky významná je část severnější, nacházející se vlevo od lesíka. Zde vystupuje přídolské souvrství nejvyššího siluru a spodní polohy lochkovského souvrství (báze devonu). Nejvyšší silur i spodní devon jsou zde shodně litologicky vyvinuty jako tmavě šedé, jemnozrnné deskovité vápence, střídající se rytmicky s vložkami vápnitých břidlic. Na puklinách vápenců se ojediněle vyskytují povlaky hrubě krystalického kalcitu, vytvářejícího místy až 1 cm velké klencové krystaly. Profil včetně vývoje fauny tvoří jediný kontinuální sled.

¹ **Biodiverzita** – biologická rozmanitost znamená variabilitu všech žijících organismů; zahrnuje diverzitu v rámci druhů, mezi druhy i diverzitu ekosystémů a služby ekosystémů. Je popsána jako rozmanitost života ve všech jeho formách, úrovních a kombinacích. Přitom nejde o pouhý součet všech genů, druhů a ekosystémů, ale spíše o variabilitu uvnitř a mezi nimi. Proto je biodiverzita v tomto pojetí považována za vlastnost života. Každý druh, ať již živočišný či rostlinný, má zde své místo. Dohromady tvoří provázaný celek.

Stratotypový profil je typický nadprůměrnou sedimentací jílovitých mikritových vápenců. Z desíti vyčleněných mikrofacií jsou objemově nejvýznamnější dvě: rytmické laminity hemipelagického prostředí a laminity uložené z trakčních, při dně tekoucích proudů. Podíl jílových minerálů se cyklicky mění, klimatické mikrocykly odpovídají průměrné mocnosti 0,3 mm. V laminovaných sedimentech jsou současně vyvinuty i cykly několika nižších řádů, což odporuje představě o uložení vrstev z jednoho turbiditního proudu (Hladil 1991, 1993).

Vlastní hranice mezi silurem a devonem je vedena podle nástupu vúdčího graptolita *Monograptus uniformis*, představujícího celosvětově nejnižší devonskou graptolitovou zónu. Graptoliti jsou zde provázeni dalšími stratigraficky významnými skupinami živočichů umožňujících široké mezinárodní srovnání stratigrafických dat (trilobiti: *Warburgella rugulosa*; konodonti: *Icriodus wolschmidti*; chitinovci: *Angochitina chlupaci*; ostrakodi). Vúdčí druhy provází další četná fauna (loděnkovití hlavonožci, graptoliti, trilobiti, mlži, plži, ramenonožci, korýši), vzácně byly nalezeny i zbytky suchozemské flóry (*Cooksonia*).

Sled hraničních vrstev na Klonku je odkryt bez jakýchkoliv zásahů mladokaledonské orogeneze a s ní souvisejícího tektonického porušení i bez ostrých faciálních změn a vyznačuje se plynule sledovatelným vývojem fauny. Jednotlivé vrstvy odkryvu (1-124) jsou očíslovány, vlastní hranice mezi silurem a devonem probíhá uvnitř 7-10 cm mocné vrstvy č. 20.

Klonk je prvním hraničním stratotypem přijatým podle nových exaktních zásad stratigrafické klasifikace. Ve světové stratigrafii má proto zcela výjimečný a historický význam a stal se jedním z nejpoblárnějších stratigrafických odkryvů.

Naučné stezky v okolí Tmaně

V úvodu materiálu věnovaného Evropských minerálních dnům 2017 je pozvánka na exkurzi do Velkolomu Čertovy schody. Vzhledem k omezenému počtu možných účastníků lze právem předpokládat, že se dostane především na ty, kdo se přihlásí včas. Ti, kteří nebudou mít to štěstí a mezi těch 135 šťastných se jim nepodaří dostat, však nemusí litovat. Tmaň se svým bezprostředním okolím má z geologického hlediska zcela výjimečné postavení. Nemusíme čekat dva roky na další Evropské minerální dny, ale za geologickou minulostí se můžeme vydat kdykoliv a jako prémii můžeme obdivovat krásy terénu zdůrazněné barvami jednotlivých ročních období. Jsou zde dobře značené dvě na sebe navazující naučné stezky: Koukolova hora – Kotýz, na jejímž konci můžeme pokračovat po naučné stezce Zlatý kůň. Třetí doporučenou trasou vycházky je pěší túra z Berouna – Jarova do Litohlav. Nabízíme k jmenovaným typům základní údaje.

40 let / 10 let naučné stezky Zlatý kůň

V roce 2007 byla v koněpruské oblasti, konkrétně na území Národní přírodní památky Zlatý kůň a Přírodní rezervace Kobyla, vybudována nová naučná stezka, která nahradila původní z roku 1977. Stezka má hned tři začátky, první u pokladny Koněpruských jeskyní, druhý při východu z jeskyň a třetí u parkoviště. Cesty od všech počátků se spojí pod vrcholem Zlatého koně. Z vrcholu je kruhový rozhled na jihozápadní část Českého krasu, Brdské Hřebeny a Křivoklátskou vrchovinu. Dále se návštěvník dostane až k hraně bývalého Císařského lomu odkud je velkolepá vyhlídka na činný vápencový Velkolom Čertovy schody. Následuje strmý sestup ze Zlatého koně do Houbova lomu s výhledem na objevný vchod do Koněpruských jeskyň. Cesta pokračuje přes pastviny na jižním úpatí Zlatého koně, silnici a malé opuštěné lomy do přírodní rezervace Kobyla. Stezka mírně stoupána na vyhlídku nad lomem a dále strmě klesá na dno lomu na Kobyle s výhledem na Očkovský přesmyk. Z lomu trasa NS vychází štolou, kterou se dříve vyvážel vytěžený vápenec, a pokračuje po okraji lesa zpět na parkoviště Koněpruských jeskyň.

Naučná stezka tvoří okruh o celkové délce 3,5 km a má celkem 11 zastavení. Prohlídka celé stezky trvá asi 1,5 až 2 hodiny. Stezka je vhodná pouze pro pěší návštěvníky.

Prohlídku lze omezit jen na část NS v NPP Zlatý kůň, která zahrnuje zastávky č. 1 až 7. Odsud vede krátká spojka zpět na parkoviště Koněpruských jeskyň. Zkrácená trasa je dlouhá asi 1,5 km, její prohlídka trvá asi 45 minut.

Správa CHKO Český kras vydala průvodce po naučné stezce ve formě brožury, kterou si můžete stáhnout na webových stránkách Správy CHKO, odkud byl převzat tento text.

Naučná stezka Koukolova hora – Kotýz má 15 let

Naučná stezka začíná ve Slavíkách a končí na Kotýzu. Její délka je uváděna cca 4 km. Je bez vlastního značení, vede nejdříve po zelené a pak po žluté turistické značce. Vznikla v roce 2002 a jejími tvůrci je Občanské sdružení Slavíky, Děti Země a Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Beroun. Více podrobností na webových stránkách www.stezky.info/naucnestezky.

Stezka ve Slavíkách začíná na poměrně dost neviditelném místě blízko okraje obce, úvodní panel je skryt za křovinami u silnice, nedaleko rozcestníku zelené turistické značky. Výchozí bod stezky tedy nalezneme tak, že po příchodu do Slavíků narazíme na zelenou značku, která kříží silnici, a odbočíme po ní vlevo k rozcestníku. Úvodní panel stezky je vpravo hned za hradbou křovisek.

Od něj vyrazíme po zelené značce zpět na silnici, přejdeme ji a pokračujeme protilehlou travnatou vozovou cestou. Ještě před příchodem k domu potkáváme 1. zastávku. Jdeme dál podél domu, vozová cesta se zúží v pěšinku, vyústí na rozlehlou louku a začne po jejím okraji stoupat přímo do svahu k lesu. Nahoře na rozhraní louky a lesa je 2. zastávka. Dál cesta ve stejném směru stoupá okrajem lesa. Krátce poté potkáváme 3. zastávku. Za ní vstoupíme do lesa a dál stoupáme až na rozcestí „Koukolova hora“. Odtud nás tvarová zelená značka dovede ke kapli na vrcholu Koukolovy hory. Pozor – okraj vrcholu je tvořen kolmými skalními stěnami, jejichž hrana není v křovinách vidět! U kaple nacházíme 4. zastávku.

Sestoupíme zpět na rozcestí a pokračujeme křovinatým lesem po zelené značce. Pod skalním vrcholem Koukolovy hory brzy nacházíme 5. zastávku. Pokračujeme po mírně klesající pěšině na rozcestí „Pod Koukolovou horou“, kde opouštíme zelenou značku a pokračujeme dál po žluté. Ta klesá po úbočí hory, posléze vyjde z lesa a sestupuje k silnici. Zhruba v polovině lučinatého svahu nacházíme 6. zastávku.

Sestoupíme až na silniční křižovatku a pokračujeme silnicí klesající vlevo (pod autobusovou zastávku). Jdeme necelý kilometr, přejdeme železniční přejezd a po dalších asi 200 metrech přicházíme do osady Havlíčkův Mlýn. Na rozcestí „Havlíčkův mlýn“ odbočujeme po žluté značce vpravo. Ještě než přejdeme Suchomastský potok, nacházíme 7. zastávku. Za potokem začneme velmi příkře stoupat do svahu Kotýzu. Tuto náročnou část trasy lze absolvovat prakticky jen v suchém období.

Po necelém kilometru vystoupáme k Axiťově bráně (8. zastávka). Za ní cesta dále stoupá, ale už ne tak prudce. Nakonec vyjde na travnaté návrší Kotýzu a pokračuje už jen mírně stoupající k rozcestí „Jelínkův most“ (k němu můžeme odbočit pěšinou vpravo).

Pokračujeme dál pěšinou po žluté značce po temeni Kotýzu, posléze potkáváme poslední 9. zastávku. Krátce poté vystoupíme na plošinu ohraničenou balvany, odkud je výhled na vrch Zlatý kůň a velkolom Čertovy schody – západ pod ním. Odtud můžeme dál pokračovat vlevo po žluté značce k cca 1 km vzdáleným Koněpruským jeskyním. V okolí vrchu Zlatý kůň vede stejnojmenná naučná stezka.

Z Jarova do Litohlav

V jižním okolí Berouna je řada významných silurských lokalit, z nichž jako příklad můžeme navštívit opuštěný lom mezi Berounem – Jarovem a Koledníkem a naleziště silurských graptolitů u Litohlav.

Nejdříve se musíme nějak dostat na Jarov a odtud jdeme pěšky po silnici směrem na Koněprusy a asi po půl kilometru cesty za Jarovem odbočuje po levé straně úvoz se starou polní cestou, která nás po dně terénní deprese dovede k nápadnému, již od silnice dobře viditelnému lomu ve svahu. Lom odkrývá svrchní část kopaninského a spodní část podolského souvrství s výborně přístupnou hranicí mezi oběma jednotkami. Nejstarší vrstvy vystupují v severní části lomu. Jsou to převážně deskovité, tmavě šedé, jemnozrnné bituminózní vápence s vložkami vápnitých břidlic. Směrem do nadloží vápence světlají a přecházejí do zřetelně vrstevnatých vápenců s velmi hojnými zkamenělinami. Světle masivní

lavice této nejvyšší části koptického souvrství o celkové mocnosti kolem 6 metrů nápadně kontrastují s nadložními, tenčí vrstevnatými vápenci, které reprezentují již bázi následujícího souvrství přídolského. Po prohlídce lomu se vrátíme do Jarova a odtud po zelené turistické značce pokračujeme po svahu Kosova západním směrem. Zeleně značená cesta nás asi po 2 km dovede až do údolí Suchomastského potoka, k údolní nádrži severně od osady Litohlavy. V zářezu dráhy západně od nádrže je pěkný odkryv v silurských graptolitových břidlicích střední části liteňského souvrství, které je známým nalezištěm graptolitů, které ve zpevněných břidlicích poskytují zvlášť pěkné zachované exempláře. Z Litohlav se můžeme přes Havlíčkův Mlýn vrátit domů do Tmaň.

Litohlavy byly v devatenáctém století součástí římskokatolické farní osady Tmaňské. V matričních zápisech je vedle jména Litohlavy také používán název Pod-Bítov.

Kdo by chtěl hledat další geologické zajímavosti trochu dále od Tmaň (včetně podrobného popisu této vycházky), může hledat inspiraci v knize profesora Ivo Chlupáče *Vycházky za geologickou minulostí Prahy a okolí* vydané nakladatelstvím ACADEMIA v roce 2002. Obsahuje 44 typů na vybrané vycházky, na nichž se může čtenář sám seznámit s geologickými zajímavostmi, nalezišti zkamenělin i nerostů, které jsou svědectvím moří, vulkánů i horotvorných procesů, jež měnily tvář naší vlasti.

Trilobiti na Lejškově

Jedna velmi zajímavá geologická lokalita se vyskytuje – lépe řečeno vyskytovala – prakticky hned za vsí – jedná se o Lejškov, který je místem legendární Barrandovy lokality, kde se vyskytovalo naleziště trilobitů a dalších zkamenělin. Lejškov proslavil zejména trilobit *Ectillaenus advena*, který se zde vyskytoval v počtu několika set kompletních, většinou stočených jedinců. V současné době je tato lokalita již ztracena. Se seznamem nálezů z této lokality se můžeme seznámit ve Virtuálním muzeu na webových stránkách České geologické služby www.muzeum.geology.cz → *Seznam exponátů z lokality Lejškov u Libomyšle, výkop ve strži (Lejškov u Málkova, výkop ve strži)*. Ke každému exponátu – je tam evidováno celkem 189 vzorků – je uveden popis obsahující jeho inventární číslo, taxonomii, popis, litostratigrafii, chronostratigrafii, lokalitu a původ.

Matriky vyprávějí ... (2)

Na úvod ... V první části našeho vyprávění² jsme si představili matriky jako takové a seznámili jsme se s přehledem matrik Tmaň, Lounína a Slavík, které jsou k nahlédnutí na internetu. Dnes začneme postupně nabízet našim čtenářům ukázky z toho, co lze vyčíst z matrik Tmaň, Lounína a Slavík a přiblížit si tak život v našich obcích v devatenáctém století, o němž se nám toho v písemné podobě s výjimkou zápisů právě v matrikách, moc do dnešní doby nedochovalo. A začneme u piva ...

Pivo. Pivo známe v Čechách všichni. Pohledem do encyklopedie³ se dovídáme, že pivo je nízkoalkoholický nápoj sycený kvasným oxidem uhličitým. Při výrobě se ze sladu, zejména ječmene, připraví nejprve sladina, která se svaří s chmelem, a vznikne mladina. Zakvašuje se spodními pivovarskými kvasnicemi – hlavní kvašení trvá až 12 dní, dokvácí při nižších teplotách v ležáckých sudech, stáčí se, filtruje, stabilizuje, pasteruje. Hlavní druhy piva jsou světlé a tmavé (barvené kulérem), podle stupňovitosti (koncentrace původní mladiny) 8, 10, 11, 12, 13, 14 a 18⁰. Kromě sladu, chmele, vody a malých přísad ječmene nebo rýže, případně cukru, nesmí být použito jiných surovin.

Pivovar ve Tmaňi. Pivovar ve Tmaňi⁴ fungoval již od 2. poloviny 17. století. Roku 1862 statek a pivovar zakoupila rodina Nollčova. Následně byla provedena přestavba. Byla vybudována moderní sladovna a vybavena strojním zařízením pražské společnosti Novák a Jahn, která následně na přelomu 19. a 20. století patřila k největším výrobcům zařízení pro

² OBZOR, srpen 2017

³ Ilustrovaná encyklopedie, strana 442, Encyklopedický dům, spol.sr.o., 1995

⁴ Jan Nollč, pivovar Tmaň – <http://www.hornictvi.info/techpam/tman/tman.htm>

pivovary a lihovary. Maximální roční výstav pivovaru byl 700 hl. Kromě pivovaru zde byla vybudována i vinopalna. Vlivem konkurence pivovaru Suchomasty byla výroba ukončena roku 1883. Následně byly objekty přestavěny na sklady a sýpky, později převzaty zemědělským družstvem.

Při trpělivém hledání nalezneme na internetu na adrese www.pivovary.info pod písmenem T – Tmaň soubor Fotoalbum pivovaru Tmaň, kde je celkem 12 fotografií datovaných do léta 2009, z nichž sedm dává jedinečnou možnost nahlédnout do interiéru a pět pohledů na exteriéry, jak je mohou vidět kolemjdoucí.

Pivovarské provozní budovy ve Tmani jsou dnes v ruinách – je to veřejnosti nepřístupná technická památka Středočeského kraje – N 49° 54' 13.25", E 14° 02' 04.46". Hlavní dominantu bývalého pivovarského areálu je budova hvozdu. Ottův slovník naučný⁵ nám definuje hvozdu jako zařízení sloužící k účelnému odsušení surového sladu. Tento proces hvozdu je jeden z nejdůležitějších v pivovarnictví a je závěrečnou fází při výrobě sladu, kde má za cíl převést zelený slad s vysokým obsahem vody do skladovatelného stavu a vytvořit tak aromatické a barevné látky. Zelený slad je na hvozdu nejprve předsušen při teplotě do 60 °C, následně pak vyhrán a dotažen při teplotách od 80 °C do 105 °C. Samotný hvozdu je věžová stavba čtvercového půdorysu – tedy to, co vidíme ve Tmani.

Zakázku modernizace pivovaru ve Tmani realizovala společnost Novák & Jahn.

Přibližme si vedoucí osobnosti společnosti Novák & Jahn, která se tak výrazně podílela v té době na výrazné modernizaci tmaňského pivovaru. Byli to Richard Jahn, Josef Vincenc Novák a jeho syn Ing. Ladislav Novák.

- *Richard Jahn* (8. července 1840 Praha – 30. listopadu 1918 tamtéž) byl český technik a průmyslník. Zaměřil se zejména na návrhy a výstavbu pivovarů a lihovarů, a to nejprve samostatně, později jako společník firmy Novák & Jahn. Aktivně se účastnil veřejného života (např. jako organizátor hospodářských výstav, poslanec Říšské rady, člen sboru obecních starších města Prahy, náměstek pražského starosty, člen výboru Jubilejní zemské výstavy 1891), přičemž prosazoval zájmy českého průmyslu a technické inteligence. Nositel řady titulů (císařský rada, čestný doktor na pražské technice aj.). Byl oceňovaný pro hluboké odborné znalosti, politický rozhled a vybrané chování.
- *Josef Vincenc Novák* (17. března 1842, Sobotka – 10. červen 1918, Praha) byl významný český průmyslník, sběratel umění, mecenáš (například Městské muzeum) a byl členem Komise pro soupis stavebních uměleckých a historických památek královského hlavního města Prahy, kde zastupoval Městské muzeum.
- *Ing. Ladislav Novák* se narodil roku 1872 v Praze jako syn strojního inženýra Josefa Vincence Nováka, zakladatele firmy Novák a Jahn. Na pražské technice vystudoval strojnictví., zároveň však nabyl i hudebního vzdělání u skladatele a kritika V. J. Novotného. Po několikaleté praxi v různých strojárnách byl zaměstnán v závodě svého otce, po přeměně závodu v akciovou společnost pak byl jeho ředitelem až do splynutí firmy se Škodovými závody. Přetvořil Zemský spolek strojůren v Praze na Sdružení kovodělného průmyslu, jehož byl předsedou, byl členem presidia Ústředního svazu československých průmyslníků a četných správních rad firem strojnických a jiných oborů.

Další verze o ukončení provozu tmaňského pivovaru. Existuje však ještě jedna verze o ukončení provozu tmaňského pivovaru, která je spojena s výstavbou nové budovy tmaňské školy. Roku 1870 byly vydány nové školní zákony. Tmaňská škola, tak jako všechny ostatní, byla vyňata z církevního dozoru a ten byl svěřen okresní školní radě. Mnohé obce se těchto zákonům nechtěly podřídit, převládal vliv církve. Nevolily ani členy do místních školních rad. Byla to doba tak zvané trpné expozice. Také v naší obci tomu nebylo jinak. Teprve v roce 1874 zahájila svoji činnost místní školní rada při škole ve Tmani.

Počet dětí, které navštěvovaly jednotřídní školu v č.p. 42, dosáhl počtu 147. Bylo třeba zajistit vyučování ve dvou třídách, místnosti však nebylo. Místní školní rada zaslala žádost o rozšíření škol jednotřídní na dvoutřídní. Zemská školní rada souhlasila, k rozšíření školy však

⁵ Ottův slovník naučný, jedenáctý díl, 1897, strana 990 - 992

nedošlo. Velkostatkář a patron škol František Noltsch školství nepřál. Roku 1878 okresní školní rada nařídila polodenní vyučování, neboť nebylo možné všechny děti najednou vyučovat. V listopadu 1879 komise okresní školní rady shlédla stav místností ve školní budově č.p. 42 a rokovala s přítomnými členy místní školní rady a posoudila i navržená stavební místa pro novou školní budovu.

Velkostatkář František Noltsch prosazoval přístavbu ke staré škole v č.p. 42 novým křídlem od východního čela budovy směrem k parku. Sepsaný protokol zůstal na přímluvu Františka Noltsche ležet u okresní školní rady a opět se školou se nic nedělalo.

V roce 1883 se stala situace školy kritická a na naléhavou žádost místní školní rady byla v obci ustavena druhá třída, ve které vyučoval mladší žáky učitel Antonín Javorský. Druhá třída byla umístěna v pronajatém sále hostince „U Sokola“ v č.p. 77. Stavba školy se již nedala odkládat.

Byly zadány plány a vyhotoven rozpočet stavitelem Josefem Fischerem z Litně. Aby odpůrce školy František Noltsch mohl zmenšit svůj příspěvek na výstavbu školy o 600 zlatých, nechal v roce 1883 uzavřít na Tmani pivovar. Rozpočet musel být místní školní radou opět přepracován, neboť oněch 600 zlatých muselo být rozděleno dle výměry daní na všechny přiškolené obce. Tímto zlobným činem vyvrcholilo nepřátelství velkostatkáře ke škole, ale její stavbu již nezastavilo.

Nelze vyloučit, že pravda bude asi někde uprostřed. Navíc se nám nedochovaly žádné dokumenty hovořící o dopadu konkurence suchomastského pivovaru na provoz pivovaru tmaňského. Není vyloučeno, že motiv školy v době zásadně se měnících zákonů o organizaci škol mohl zastínit otázku ekonomickou provozu pivovaru. Motiv zrušení pivovaru natruc proti stavbě školy se několikrát zdůrazňoval jako hlavní motiv zejména v pracích Františka Zacha, až tento fakt vstoupil do povědomí veřejnosti jako jediný a nepadlo ani slovo o možné konkurenci suchomastského pivovaru. Přitom je všeobecně známo, že pivo ze Suchomast bylo díky vodě nesrovnatelně kvalitnější – tento fakt mohou potvrdit naši dříve narození současníci.

Industriální cesty českým středozápadem. Před deseti lety – v roce 2007 – vydalo Statutární město Kladno ve spolupráci s Výzkumným centrem průmyslového dědictví Českého vysokého učení v Praze pro turistické potřeby soubor map nazvaných *Industriální cesty českým středozápadem*, který mapoval technické památky Berounska, Kladenska, Rakovnicka a Slánska. Pro nás je zajímavé, že se na seznamu Berounska našel i Pivovar Bedřicha Nolče s tímto doprovodným textem:

„Dosud neprobádaný tmaňský pivovarský areál je opředen spoustou tajemství, právě tak jako labyrint sklepů a podzemních chodeb, které se údajně pod objekty nacházejí. Malý panský pivovar při tmaňském dvoře je doložen jež v 17. století, kdy panství vlastnili Greifenfelsové z Pilsenburka. Roku 1862 koupili panství Nolčové. Zdejší pivovar roční řemeslné výroby byl stále v provozu, součástí dvora byla též vinopalna. Na počátku sedmdesátých let devatenáctého století došlo k modernizaci. Pivovar byl zřízen na větší produkci a byla vybudována nová sladovna – architektonicky zcela výjimečná stavba, významný prvek obce, nepřehlédnutelný objekt z opukového zdiva s detaily z režných pálených cihel. Sladovna vznikla patrně rozšířením existující sladovny, nový dvoulískový hvozď postavila a technologicky vybavila firma Novák a Jahn roku 1872. Provoz byl ukončen v roce 1883 a pivovarskou činnost nahradilo lihovarnictví.“

KODA. Existují webové stránky KODA (Komínové Databáze)⁶, jež jsou ojedinělým projektem dokumentujícím industriální komíny v České republice i zahraničí. Na jejich seznamu najdeme dokumentaci komín bývalého pivovaru ve Tmani, jenž obsahuje tyto základní data:

- Třída: LT (Lystecitní trepariozóm – schour – 15-49 m)
- Výška: 25 m
- Ochozy: Ub (Ubožák / komín bez ochozu)
- Typ: C (Klasický cihlák, kužel)

⁶ www.kominari.cz

- Bilighorze: BB (Bez bilighorze – bilighorze je žebřík, kramle atp., sloužící k vystoupání na vrchol komína)
- Status: S
- Stát: CZE (Česká republika)
- Pregion⁷: STC (Středočeský)
- Pokomíní: BE (Beroun)
- Obec: Tmaň
- Souřadnice: 49.903656, 14.034568 49° 54' 13.162" N, 14° 2' 4.445" E

Sládek. Sládek⁸ je označení pro osobu, která při procesu vaření piva dohlíží na technologický proces výroby od přípravy sladu, přes vystírání, rmutování, schlazení, dozrávání až po finální stáčení piva do sudů, lahví nebo plechovek. V moderním pivovarském provozu se jedná o funkci hlavního technologa. Zkušenosti a zásahy sládky do výrobního procesu mají zásadní vliv na konečnou kvalitu a chuť piva.

Toto je definice vztahující se k dnešní době, ale bez jakékoliv nadsázky lze konstatovat, že to platilo vždy pro tuto profesi – jenom měli na výrobu zlatavého moku technologické zařízení poplatné své době a určitě se pivo nestáčelo do KEG sudů nebo plechovek. Cílem však vždy byla již výše zmiňovaná konečná kvalita a chuť piva. V dosavadních studiích o tmaňském pivovaru se nikde nevyskytuje ani zmínka o sládcích. Rozšíření vědomostí o jménech konkrétních sládků v tmaňském pivovaru nám dovoluje teprve studium matričních zápisů vedených v té době tmaňskou římskokatolickou farností.

Tmaň č.p. 50. Dostáváme se na závěr dnešní části vyprávění o tom, co nám sdělují zápisy v tmaňských matrikách. Tmaň č.p. 50 je jeden z objektů v zámeckém a hospodářském areálu – s tímto tmaňským popisným číslem je v devatenáctém století spojeno bydliště sládků, sladovnických nebo lihovarníků. Bývalo běžné, že sládek měl k dispozici deputátní byt v areálu pivovaru – tak tomu bylo i ve Tmaňi. Všeobecně lze konstatovat, že docházelo k obměně sládků. Jedním z hlavních důvodů byl fakt, že ne každý sládek uvařil dobré kvalitní pivo – a od toho závisel zisk majitele pivovaru. Proč docházelo k výměně sládků v tmaňském pivovaru, se asi již nikdy nedovíme.

Záznamy v matrikách nám přibližují nejenom konkrétní osoby, ale současně dávají příležitost nahlédnout do jejich osobního života.

- Minimálně v letech 1797 – 1804 byl sládkem a poddaným tmaňským Jan Netušil.
 - o Dne 16. června 1797 se jemu a jeho manželce Veronice, rozené Dvořákové, narodil syn Antonín Vít, náboženství katolického, stavu manželského.
 - o Dne 21. června 1799 se jim narodila dcera Alžběta, která byla pokřtěna 22. června 1799, byla náboženství katolického, stavu manželského. Při porodu byla bába Johana Velíková.
 - o Dne 10. prosince 1801 se jim narodil syn Jan Křtitel, náboženství katolického, stavu manželského, pokřtil jej 11. prosince 1801 P. Matějka, farář tmaňský. Při porodu byla bába Kateřina Skalová, vejvinkářka z Lounína.
 - o Dne 3. února 1804 se jim narodila dcera Veronika, náboženství katolického, pohlaví ženského, stavu manželského, pokřtil ji 4. února 1804 P. Matějka, farář tmaňský.
- V roce 1821 byl sládkem Josef Klaener. Dne 12. ledna 1821 se Josefu Klaenerovi, sládkovi toho času ve Tmaňi, a jeho manželce Františce, manželské dcery † Dominika Hrušky, sládky v Suchomastech, a matky Rozálie z č. 5, rozené Buriánové ze Suchomast, oba poddaní statku Suchomasty, syn Vilhelm, náboženství katolického, stavu manželského. Při porodu byla porodní bába Magdalena Jakoubková ze Suchomast. Dítě pokřtil dne 13. ledna 1821 P. Matyáš Sequens, farář.
- V roce 1832 byl tmaňským sládkem pan Antonín Kauser, manželský syn † Antonína Kausra, sládky z Jesenice, a matky paní Františky rozené Mečové z Radnic. Dne 25.

⁷ Seznamy komínů I podle krajů

⁸ <https://cs.wikipedia.org/wiki/Sládek>

června 1832 se panu Antonínu Kausrovi a jeho manželce paní Anně z Lažovic narodila manželská dcera Antonie Anna, náboženství katolického. Pokřtil ji farář Josef Kopal, porodní bába při porodu byla Anna Klimtová z Bítova.

- V roce 1834 byl sládkem Jan Morávek. Dne 13. dubna 1834 se Janu Morávkovi a jeho manželce Marii, dceři Josefa Pokorného, apatykáře z Berouna, narodila manželská dcera Leopoldina, vyznání katolického, pokřtil ji P. Josef Kopal, farář.
- V listopadu 1858 byl sládkem ve Tmani Matěj Bartoníček, jeho manželkou byla Dorota rozená Löwová. Tyto údaje jsou obsahem záznamu v knize zemřelých, podle kterého zemřela dne 2. listopadu 1858 jejich manželská dcera Christina ve věku 2 ¼ roku. Pohřbena byla ve Tmani
- V září 1862 byl panským sládkem Eduard Šrámek, vlastní syn † Matěje Šrámka, kupce, a matky † Josefy rozené Sýkorové, vlastní dcery Jana Sýkory, panského lékaře v Březnici, kraje Píseckého. Jeho manželkou byla Johanna, manželská dcera katolických rodičů: otce † Františka Hněvkovského, měšťana a gruntovníka v městě Hostomicích č.d. 164, c.k. okresu Hořovic, kraje Pražského, a matky Marie rozené Hněvkovské v Rokycanech.

Dne 18. září 1862 se jim narodil syn Václav František. Jako porodní bába byla při porodu přítomna Josefa Kolářová ze Tmaně, pokřtil jej 19. září 1862 tmaňský farář P. František Havlíček.

Tento Václav Šťastný zemřel ve věku 5 měsíců a 27 dní dne 16. března 1863 na psotník. Byl pohřben dne 18. března 1863 ve Tmani, pochovávajícím byl P. František Havlíček, místní farář.

- V letech 1864 – 1865 byl sládkem Václav Merhaut. Dne 2. května 1864 zemřela ve věku 2 let a 4 měsíců Merhautová Terezie, manželská dcera katolických rodičů otce Václava Merhauta, toho času sládka ve Tmani č. 50, a matky Barbory rozené Polákové z Rožmitálu. Byla pohřbena ve Tmani, pochovávajícím byl P. František Havlíček, farář.

Dne 28. března 1865 zemřela Barbora Merhautová, manželka Václava Merhauta, toho času panského sládka ve Tmani č. 50, vlastní dcera Vojtěcha Poláka, domkáře v Přední Huti č. 13, bývalé panství Rožmitálské, a matky Kateřiny. Příčinou úmrtí byl zánět mozku. Byla zaopatřena svátostmi umírajících dne 20. března 1865 farářem P. Františkem Havlíčkem, farářem, který byl i pochovávajícím dne 30. března 1865, pohřbena byla ve Tmani.

- V listopadu 1874 byl sladovnickým v panské sladovně ve Tmani František Šťastný, vlastní syn † Jana Šťastného, chalupníka v Skochovicích č.d. 29, okresu Zbraslavského, kraje Pražského, a matky Kateřiny rozené Marešové v Jílovišti, okresu Zbraslavského. Jeho manželkou byla Jozefka, vlastní dcera katolických rodičů: † otce Václava Štrause, sládka v Lemberku na hraběcím pivovaru hraběte Clam – Gallase, kraje Mladoboleslavského, a matky Marie rozené Štruncové v Mladé Boleslavi.

Tomuto manželskému páru se 17. listopadu 1874 narodila manželská dcera Anna Marie. Při jejím porodu byla porodní bába Jozefka Kolářová ze Tmaně, novorozenou pokřtil dne 22. listopadu 1874 tmaňský farář P. František Havlíček. Muselo se jednat o uznávaného odborníka na svém místě, neboť na křtinách jako kmotr vystupoval správce velkostatku pan Ferdinand Mellena a kmotrou byla paní Marie Humlová, manželka Jana Humla, postaršího na tmaňském velkostatku.

Dne 13. prosince 1874 jim zemřela ve věku 2 let a 9 měsíců manželská dcera Jozefka Šťastná narozená dne 12. března 1872 (v té době ale ještě František Šťastný ve Tmani nepracoval ani nebydlel). Jozefka zemřela na souchotiny. Pochována byla ve Tmani, pochovávajícím byl P. František Havlíček, farář.

- V květnu 1877 byl panským sládkem v tmaňském pivovaru Josef Strup, vlastní syn † Václava Strupa, rolníka v Račinovsi č.d. 35, okresu a soudu Roudnice, kraje Litoměřického, a matky Anny rozené Rousové v Záluží č. 8 u Roudnice, jeho manželka se jmenovala Anna, byla to manželská dcera katolických rodičů: otce Františka Pokorného, políra zednického v Praze, a matky Anny rozené Sýkorové též v Praze. Dne 16. května 1877 se tomuto manželskému páru narodil manželský syn Ferdinand Jan

Nepomuk František. Při porodu byla porodní bába Jozefka Wernerová ze Tmaň. Byl pokřtěn tmaňským farářem P. Františkem Havlíčkem dne 20. května 1877. Pokud se jedná o kmotrovství, ani tento chlapec nepřišel zkrátka – kmotrou mu byla samotná paní Anna Nolčová, manželka pan Františka Nolče, tmaňského velkostatkáře a kmotrem správce velkostatku Ferdinand Mellena.

Závěr ... Zápisy v tmaňských matrikách nám (zatím) odhalily jména osmi panských sládků působících v tmaňském pivovaru mezi roky 1797 až 1877, a jméno jednoho sladovnického mistra. Může se to zdát málo, ale faktem zůstává, že o nich neměla dosud veřejnost naší obce ani osoby specializující se na vyhledávání historických dat a údajů o již neexistujících pivovarech ani tušení.

Před 80 lety se psal rok 1937

Před osmdesáti lety se psal rok 1937. Stále jsou mezi námi pamětníci této doby. Připomeňme si tento rok tak, jak jej zaznamenaly kroniky psané v naší obci. Nejdříve si však připomeňme některé nejdůležitější vnitrostátní i mezinárodní události tohoto roku⁹.

- Dne 3. ledna 1937 utkáním mezi Vítkovicemi a Spartou na ostravském ledě, které skončilo 1:1, začala liga ledního hokeje v Československu.
- Dne 24. ledna 1937 vláda rozhodla o přípravě výstavby metra v Praze. Podle schválených plánů měl být první úsek dokončen do roku 1942, tedy k datu otevření předpokládané Světové výstavy v Praze.
- Dne 27. ledna 1937 předaly německé vládní strany ministerskému předsedovi Hodžovi memorandum s návrhy na úpravy postavení českých Němců.
- Dne 24. června 1937 vypracovalo německé ministerstvo vojenství směrnici pro jednotnou válečnou přípravu, která se zabývala i přípravou války proti Československé republice.
- Dne 14. září 1937 zemřel první prezident Československé republiky T. G. Masaryk. Bez Masaryka si nelze první Československou republiku vůbec představit. Bylo tedy přímo symbolické, že brzy po jeho smrti nadešly i její poslední dny.
- Dne 17. října 1937 vyhrála poprvé Velkou pardubickou žena – Lata Brandisová v sedle klisny Normy.
- Ve stejný den se v budově teplického divadla konalo velké shromáždění funkcionářů Sudetoněmecké strany, na němž Konrád Henlein žádal zásadní změnu vnitřní i zahraniční československé politiky a vyhrožoval závažnými následky, pokud nebudou jeho požadavky splněny. Poté uspořádala skupina henleinovských poslanců v čele s K. H. Frankem na teplickém náměstí protivládní demonstraci, při níž se Frank dostal do konfliktu s policií. Po incidentu rozpoutalo Německou proti Československu propagandistickou kampaň, která se podobala přípravě na válku.
- Dne 5. listopadu 1937 Hitler na poradě s nejvyššími říšskými vojenskými a politickými představiteli dal na vědomí, že první útočný úder Německa povede proti Československé republice a Rakousku.
- Dne 5. listopadu 1937 premiérou hry Jiřího Voskovce a Jana Wericha Těžká Barbora vyvrcholila dosavadní práce této jedinečné autorské a herecké dvojice, která začala v roce 1927 hrou Vest Pocket Revue.
- Dne 1. prosince 1937 podlehl československý národní tým ve svém prvním utkání v kolébce kopané v Londýně Anglii nešťastným polovlastním gólem v houstnoucí tmě 4:5.

Rok 1937 na stránkách tmaňské kroniky

Zápis v Pamětní knize obce Tmaň za rok 1938 je obsažný a přináší mnoho informací z každodenního života v obci v tomto roce.

- Poměry povětrnostní, polní práce a úroda. V měsíci lednu byly počátkem mrazíky, později obleva způsobila vlhké, mlhavé a nezdravé počasí. V noci z 15. na 16. ledna

⁹ Kronika českých zemí, Fortuna Print Praha, spol. s r. o., 2003

napadl sníh, byl to jen malý poprašek, mrazy přituhly, pak sněhu přibýlo. Dne 26. ledna pak padal další sníh, vál prudký vítr a dělal závěje. Pak sníh roztál a tloukly nějaký čas holomrazy. Únorové počasí se vyznačovalo nestálým počasím, byly časté oblevy a nad normálními teplotami za jihozápadního větru. Březen byl chladný, v první polovině vlhký, jarní práce mohly počít až v druhé polovině. Měsíc duben studený, s aprílovým počasím. Již 6. dubna byla první jarní bouře. Práce polní byly skončeny v první polovině dubna. Květen byl teplejší a vlhký. Celkový stav jařin by dobrý. Podobně bylo i v červnu. V druhé polovině července začaly žně. Srpen byl na počátku teplý, pak horký, teplota (9. srpna) byla plus 30 °C. po 10. srpnu byly dny bouřlivé, ochladilo se a počasí bylo pak proměnlivé. Úroda byla celkem dobrá, pšenice dala 600 kg po korci, žito 300 kg. Také úroda brambor byla dobrá. Ovoce nebylo mnoho, jablka hodně červivá, sklizeň ořechů byla veliká. Tento rok vlivem příhodného počasí bylo na polích i mezích spousty myší. Píce bylo dosti, jen otavy byly řídké. Podzim byl celkem příznivý. Prosinec vlhký a deštivý.

- Nezaměstnanost v obci. Stále bylo ještě v obci několik občanů bez zaměstnání, kterým byla vyplácena podpora.
- Epidemie spalniček. V druhé polovině měsíce dubna vyskytla se epidemie spalniček, které byly z města přeneseny k nám, takže z nařízení okresního školního výboru v Berouně byla I. třída zdejší školy od 26. dubna do 7. května uzavřena. Zlepšení nastalo až koncem května a během měsíce června.
- Narozeniny T. G. Masaryka. V letošním roce byly 87. narozeniny presidenta T. G. Masaryka oslaveny besídkou dětí, které se zúčastnilo v sále u Boušků hodně občanů z Tmaň a Lounína. V předvečer oslavy zaplála na Boru hasičská vatra.
- Vydané zákony. V letošním roce byl vydán zákon o příspěvku na obranu státu a mimořádné dani ze zisků. Jsou jí podrobeny: fyzické osoby, neodevzdané pozůstalosti ve výši 1,5 až 5 % z čistého příjmu, podniky podléhající všeobecné dani výdělkové ve výši 2,5 až 8 % a podniky podrobené zvláštní dani výdělkové. Zákon bude uveden v platnost dne 1. ledna roku 1938.
- Biřmování o pouti. V neděli dne 25. dubna slavena tradiční Jířská pouť. V ten den se scházelo do obce mnoho návštěvníků ze všech stran, takže na návsi nebylo možno hnedle projít. V obou kostelích konány slavnostní bohoslužby za četné účasti věřících z okolí.
V československém sboru Krále Jiřího z Poděbrad měli vzácnou návštěvu. Přijel k biřmování patriarcha československé církve Dr. Gustav Adolf Procházka z Prahy za doprovodu generálního vikáře J. Lomoze a ředitele bohoslovecké koleje M. Zemana. Od Zdic přišel průvod čítající na 400 osob se šesti prapory a hudbou do Tmaň. Patriarcha přijal ve sboru čestné občanství náboženské obce tmaňské za zásluhy o tuto obec. Biřmoval pak na 300 biřmovanců.
- Založení nového spolku obce baráčnícké¹⁰ „Zlatý kůň“ Tmaň. Přípravný výbor, který se sešel dne 21. srpna 1937 v hostinci u Steklých za přítomnosti 25 občanů za vedení Josefa Staňka, továrního dělníka ze Tmaň, čp. 68, který přečetl výměr Zemského úřadu v Praze, jímž povolena v obci Obec baráčníků s názvem „Zlatý kůň“ ve Tmani. Přípravný výbor připravil volbu konšelstva (funkcionářů) a stanovil, že slavnost založení této obce bude v neděli 5. září 1937. K této slavnosti byly pozvány sesterské obce baráčnícké z okolí. Pro tuto slavnost bylo navrženo toto následující konšelstvo:

¹⁰ První spolek baráčníků vznikl v Kolíně roku 1873. Bylo to období zakládání mnoha druhů různých vzdělávacích, podpůrných a vlasteneckých sdružení. Baráčníci, kteří se scházeli v již zbořeném kolínském hostinci U Šleitrů zvaném Baráček, se starali o podporování vdov, sirotků, chudiny a tuto činnost spojovali s vlastenectvím. Zajímavé je tradiční pojmenování členů a funkcionářů organizace. Členové se nazývají sousedé a tetičky, členové výboru mají funkce panímaminka, pantatínek, rychtář, místorychtář, syndyk (jednatel), berní (hospodář), slídlilové účtů (revizní komise), švandymistr (za kulturu), vzdělávatel, dráb (dohlíží na pořádek v obci), ponocný, šafář (zabezpečuje občerstvení), gratulanti (chodí svým členům gratulovat k narozeninám). Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Vlastenecko-dobročinná_obec_baráčnícká

- za rychtáře Václav Hůrka, listonoš, Tmaň;
- místorychtář Václav Malina, kameník, Tmaň;
- syndik Josef Staněk, dělník, Tmaň čp. 68;
- berní Bohumil Dousek, učitel, Tmaň čp. 80;
- pět sousedů konšelstva: Václav Vokurka, kočí, Tmaň čp. 1; Antonie Hůrková, v domácnosti, Tmaň; Rudolf Steklý, hostinský, Tmaň; František Svoboda, tesař, Tmaň; Václav Koucký, rolník, Tmaň;
- za slídily účtů: Antonín Koula, farář církve československé, Tmaň čp. 100; Stanislav Karmazín mladší, rolník, Tmaň;
- pantatínek Stanislav Karmazín starší, rolník, Tmaň;
- členové obecního pořádku a zábav: dráb Josef Staněk, dělník, Tmaň čp. 68; kecal František Svoboda, tesař, Tmaň; švandymistr Josef Kolář, dělník, Tmaň; šafář Václav Vokurka, kočí, Tmaň čp. 1; šafářka Antonie Hůrková, v domácnosti, Tmaň; a její pomocnicí Marie Malečková, v domácnosti, Tmaň.

Slavnost jejího založení byla skutečně v neděli dne 5. září za přítomnosti 35 účastníků z místa a z okolních sesterských baráčnických obcí – Zdic, Chodouně a jiných. Při této slavnosti vyprávěl učitel Bohumil Dousek místní pověst o Zlatém koni, kterou všichni přítomní vyslechli s pozorností a přijali pak jednohlasně tento historický název za svůj. Od té doby nazývá se obec baráčnická ve Tmani „Zlatý kůň“.

Volby proběhly manifestačně v navrženém pořadu uvedeném již dříve.

Z tohoto slavnostního zasedání byly odeslány pozdravné telegramy oběma presidentům – Dr. T. G. Masarykovi v Lánech a Dr. E. Benešovi v Praze – Hrad.

Děkovný dopis z kanceláře presidenta republiky Dr. E. Beneše je uložen v kronice obce baráčnické „Zlatý kůň“ ve Tmani na památku.

Před slavnostním zasedáním obce baráčnické konán průvod obcí k pomníku padlých ve světové válce, položena kytice květů, kde k přítomným promluvil legionář František Procházka, řídící učitel ze Stašova.

Odpoledne téhož dne konána v hostinci u Steklých taneční zábava za hojné účasti občanů z obce a okolí. Všem se na zábavě líbilo.

- Tryzna na paměť zesnulého presidenta. Místní osvětová komise se školou a ostatními složkami v obci uspořádala na paměť zesnulého prvního presidenta „Smuteční tryznu“ v sále u Boušků za přítomnosti občanstva. Smuteční básně a zpěvy obstaraly děti zdejší školy. O životě a díle presidenta Dr. T. G. Masaryka výstižně promluvil řídící učitel tmaňské školy František Zajíček.
- Oslava 28. října. Svátek Osvobození – 28. října byl oslaven všemi korporacemi v obci. Od školy vyšel průvod dětí a občanstva k pomníku padlých na hrázi u rybníka, kde po přednesených básních školními dětmi promluvil František Zajíček, řídící učitel školy. Škola a i některé domy byly vyzdobeny vlajkami.
- Posvícenská zábava. V neděli 24. října pořádala obec baráčníků „Zlatý kůň“ svou první posvícenskou taneční zábavu na rychtě u Steklých za četné účasti občanů. Zábava se pěkně vydařila.
- Pěkná hodinka. Pěknou hodinku pořádal v hostinci u Boušků sbor hasičský. I tato zábava občanstvo uspokojila.
- Vepřové hody. V neděli 1. prosince konány na rychtě u Steklých vepřové hody. Tuto novou zábavu spojenou s pohoštěním ze zabíjačky pořádali k velké radosti přítomných v naplněném sále baráčníci.
- Půjčka na obranu státu. V Evropě stahovala se pomalu mračna, která nevěštila nic dobrého pro všechny lid, zejména v tomto díle světa. Hlavní nepokoj a harašení zbraněmi byl ze sousední země – Německa, kde se stal říšským kancléřem Adolf Hitler, a nepokoj podněcovala nacistická strana.

V naší obci se uskutečnila akce zvaná „Půjčka na obranu státu“. Občané poskytli na tuto akci své úspory a půjčovali státu i značné částky. I korporace, podniky a závody toto podporovaly.

- Škola. V tomto roce měla naše škola celkem tři třídy (byla trojtřídní školou): I. třídu učil František Zajíček, řídící učitel; II. třídu učil Bohumil Dousek, učitel; III. třídu učila Marie Tilscherová, učitelka; ruční práce ženské učila Jarmila Pajasová, učitelka.
- Pozdravný přípis k 20. výročí trvání Sovětského svazu, zamítnutí jeho odeslání. Tmaňská obecní rada se usnesla ve své schůzi na následujícím pozdravném přípisu, který měl být předán sovětským úřadům. Dopis byl zaslán Okresnímu úřadu v Berouně k souhlasu a jeho provedení (odeslání). Došel však výměr, jímž bylo zakázáno zaslání uvedeného pozdravného přípisu k 20. výročí SSSR.
Na jeho paměť uvádíme celé znění přípisu:

P. T. Ministerstvu zahraničí (k rukám pana ministra Kamila Krofty) v Praze

Vážený pane ministře!

Obecní rada ve Tmani u příležitosti 20. výročí trvání SSSR (Svazu sovětských socialistických republik) žádá Vás, abyste tlumočil bratrské pozdravy našeho lidu, lidu SSSR a jeho zástupcům k jejich velkým úspěchům ve výstavbě země, rozšíření lidského vzdělání a kultury a v jeho velikém mírovém snažení.

Současně používáme této příležitosti k ujištění, že náš lid je prodchnut nejvřelejšími sympatiemi ke spojenectví ČSR a SSSR, které spolu se spřátelenou Francií a státy „Malé dohody“ tvoří mocnou záštitu republiky a míru proti všem nepřátelům.

Ujišťujeme Vás účastí všeho našeho pracujícího lidu na spolupráci v tomto mírovém díle. Ujišťujeme Vás naším rozhodným odhodláním učinit vše k zmaření oněch úkladů, které lidu známé kruhy proti dnešní zahraniční politice a Vaší osobě vedou, neb v tom spatřujeme velikou a závaznou povinnost k obraně republiky.

S přátelským pozdravem

Obecní rada ve Tmani

- Narození – úmrtí. V roce 1937 se narodilo celkem šest dětí – z toho 2 hoši a 4 dívky. Zemřelo celkem 5 osob – z toho 4 muži a 1 žena.
- Zábavy a divadla – shrnutí. V roce 1937 konány následující zábavy a divadelní představení v obci
 - dne 9. ledna ples sboru hasičského;
 - dne 28. února – „Černý vlk“ – divadlo sboru hasičského a osvětové komise;
 - dne 1. března – ples dělnického spolku Jiskra;
 - dne 28. března – „Srdíčko z lásky“ – divadlo sboru hasičského a osvětové komise;
 - dne 23. dubna – pouťová taneční zábava – pořádal sbor hasičský;
 - dne 9. května – „Máje“ s průvodem obcí – pořádal sbor hasičský;
 - dne 24. října – posvícenská taneční zábava – pořádali baráčníci¹¹;
 - dne 25. října – pěkná hodinka – pořádal sbor hasičský;
 - dne 25. prosince – divadlo „Madlenka z kovárny“ – sbor hasičský a osvětová komise.

Rok 1937 podle kroniky Sboru dobrovolných hasičů Tmaň

- Valná hromada. V neděli 2. ledna 1937 konána v hostinci u Boušků o sedmé hodině večer valná hromada za účasti 31 členů. Toho roku nebyla konána volba činovníků. Jednohlasně usneseno, aby činovníci volení v minulém roce na řádné valné hromadě zůstali ve svých funkcích i pro nastávající rok 1937.
- Požární cvičení. Sbor se účastnil požárního cvičení v měsíci květnu v Louníně a župního sjezdu v Litni v dostatečném počtu.

¹¹ Údaj o pořadateli je poněkud v rozporu se zápisem v hasičské kronice, kde je jako pořadatel uváděna Komunistická strana – těžko asi dnes již zjistíme pravdu.

- Účast při požárech. V září vypukl požár stohu v Chodouni. Náš sbor po vyhlášení poplachu vyjel se strojem na pomoc sousednímu sboru do Chodouně, ale z cesty byl vrácen, ježto mezitím byl oheň lokalizován.
- Pořádání zábav. Silvestr se v uplynulém roce nevydařil. Návštěva z řad občanstva byla slabá, po stránce finanční skončila schodkem, který nebyl tak veliký. Polovinu jeho v částce 15,70 Kč hradila Místní osvětová komise, která smlouvou stanovenou již dříve se podílela vždy polovinou z čistého zisku. To platilo hlavně z výnosů divadel, ne však ze zábav (jako z plesů, májů, poutě i posvícenských zábav).
- Ples sboru. V sobotu 9. ledna pořádán u Boušků ples, jehož příjem činil 705,50 Kč, vydání 508,90 Kč, zisk činil 196,60 Kč. K spokojenosti přítomných vyhrávala hudba pana Vinše z Popovic za obnos 330,- Kč. Na nezaměstnané v obci věnováno 20,- Kč.
- Pouťová zábava. V neděli 25. dubna konána u Boušků tradiční „Jířská pouťová taneční zábava“. Vybráno na vstupném 380,- Kč, vydání bylo 437,60 Kč, schodek činil 57,60 Kč. Návštěvníci poutě se rozešli do okolních obcí, které také s námi držely pouťové zábavy: Lounín, Suchomasty, Chodouň a Křižatka. Tím se stalo, že u nás na zábavě byla účast menší.
- Máje, Pěkná hodinka a divadelní představení. V neděli 9. května pořádány v obci máje s průvodem obcí a pak u Boušků taneční zábava.

• Dary a příspěvky po obci	592,40 Kč
• Vstupné při zábavě	438,70 Kč
• Celkem vybráno	1.031,10 Kč
• Vydání na máje	621,90 Kč
• Čistý zisk činil	409,20 Kč
• Hudbě dáno dle smlouvy	350,- Kč
- Pěkná hodinka. V pondělí 25. října konal sbor u Boušků Pěknou hodinku. Vybráno bylo celkem 777,- Kč a vydání činilo 582,60 Kč. Čistý zisk pro sborovou pokladnu byl 194,40 Kč. V neděli před pondělní pěknou hodinkou pořádala Komunistická strana u Pišlů posvícenskou taneční zábavu. Tak se obě složky v obci dohodly na pořádání zábav o posvícení.
- Divadelní představení.
 - Dne 28. února sehrál sbor s Místní osvětovou komisí divadelní hru „Černý vlk“, jehož příjem byl 522,30 Kč, vydání 333,60 Kč, z toho dáno Místní osvětové komisi 94,25 Kč.
 - Dne 24. března sehrána další divadelní hra „Srdíčko z lásky“, která se velmi všem líbila. Vybráno na vstupném 553,- Kč, vydání obnášelo 422,75 Kč. Místní osvětové komisi dána ½ čistého zisku – 65,10 Kč.
 - O Vánocích dne 25. prosince sehrána opereta „Madlenka z kovářny“, která se rovněž všem přítomným líbila. Vybráno bylo 729,- Kč, vydání 337,85, Místní osvětové komisi připadlo 191,55 Kč.
 - Příjem činil tohoto roku 8.143,95 Kč, vydání 4.977,75 Kč a zisk 3.166,20 Kč.
 - Sbor zapůjčil s Místní osvětovou komisí na koncert sboru hasičského v Popovicích 100 židlí (50 sboru + 50 Místní osvětové komise). Dostal za jejich zapůjčení celkem 10,- Kč.

Rok 1937 v číslech.

- V roce 1937 dostal sbor příspěvek od obce v částce 100,- Kč.
- Stav členstva k 31. prosinci 1937: 21 činných členů, 2 čestní členové a 41 přispívajících členů, celkový stav členstva je 64 členů.

Církev římskokatolická v roce 1937

Dne 1. srpna 1936 byla svěřena administrace fary na Tmani duchovní správě ve Zdicích, administrátorem ve farnosti Tmaň byl jmenován farář Josef Buriánek, který se duchovní správy tmaňské po svém jmenování okamžitě ujal. P. Josef Buriánek zemřel v nemocnici berounské dne 21. listopadu 1938 na cukrovku (diabetes mellitus) a byl pochován 24. listopadu 1938 na hřbitově ve Zdicích od generálního vikáře Pražské arcidiecéze J. M. ThDr.

Bohumila Opatrného. Více údajů o událostech v tmaňské farnosti v průběhu roku 1937 přinášel Farní věstník¹², z něhož citujeme alespoň ty nejdůležitější:

- Po několikaleté přestávce ožil náš starobylý kostel sv. Jiří o svátcích velikonočních. Po všechny dny na Zelený čtvrtek, Velký pátek a Bílou sobotu konány krásné katolické obřady, které byly přípravou na slavnost z mrtvých vstání Páně. Na Hod Boží konány dvě mše sv. ráno v 8 hodin a druhá v 10 hodin a každý katolík se cítil šťastným v těchto milostiplných dnech.
- Další slavnosti budou dne 11. dubna, druhou neděli v měsíci, kdy přistoupí děti ze školy tmaňské a koněpruské po prvé k stolu Páně. Bude to slavnost dětí i rodičů, kteří pomohou duchovní správě děti připravit ke sv. svátostem a budou se s nimi spoluradovat z jejich úzkého spojení se svátostným Spasitelem a povzbudí i starší děti k častějšímu přijímání Těla Páně.
- Druhá slavnost bude dne 25. dubna v neděli po sv. Jiří, kdy se slaví první jarní pouť Podbrdská, která se stane dostaveníčkem katolíků z celého širého okolí. Aby umožněna byla všem účast na mši sv., bude ranní mše sv. konána v 8 hodin, kdy možno přistoupit ke sv. svátostem a po mši sv. bude prosebný průvod do polí, aby Bůh hojnou úrodu nadělil ráci, poněvadž ten den připadá zároveň památka sv. Marka, evangelisty Páně. V 10 hodin bude postní kázání, které s ochotou převzal dp. Jaroslav Aubrecht, kaplan v Počaplech, a po něm bude zpívaná mše sv.
- Na přání mnohých bude konán průvod k sousoší u rybníka v obci tmaňské. Duchovní správa zve srdečně k hojné účasti na poutní slavnosti tmaňské a prosí o zachování pořádku v kostele i při průvodu a všech pobožnostech.
- V měsíci květnu bude konána v kostele každou neděli v 7 hodin večer májová pobožnost na oslavu Matky Boží a duchovní správa zve k hojné účasti.
- Ve svatodušní pondělí dne 17. května účastní se farní osada Tmaň pouti na Svatou Horu společně se Zdicemi. Odjezd ráno o půl sedmé ze Zdic. Podrobný pořádek bude včas oznámen a matky se o to postarají, aby se účastnilo hojně družiček.
- Kolem farního kostela na Tmani položeného na mírně vyvýšenině v tiché samotě, rozkládá se idylický hřbitov. Zeď hřbitova byla již dosti zchátralá a nyní se jí dostalo opravy. Také byly natřeny bány obou věží, aby plech nerezavěl a opravena střecha, aby na půdu kostela nezatékalo.
- V době adventní budou ve farním kostele ve Tmani roráty ve středu v 8 hodin a možno ten den vykonat svatou zpověď a přistoupit k svatému přijímání.
- Na Hod Boží Vánoční bude mše svatá v 10 hodin a občanský rok bude ukončen dne 31. prosince 1937 mší sv. v 8 hodin ráno a chvalozpěvem „Bože, chválíme Tebe ...“

Církev československá husitská v roce 1937

V kronice církve československé husitské ve Tmani najdeme k roku 1937 pouze jednu informaci. Zmínku o oslavách Jířské pouti v tmaňském sboru však najdeme v kronice a v týdeníku Národní Podbrdsko.

- Dne 28. února 1937 konala se ve sboru řádná valná hromada náboženské obce. Při ní po skončení období byli vylosováni členové Rady starších Josef Staněk a Karel Šmídmajer. V doplňovacích volbách zvoleni bratři: znovu Růžička z náhradníků, nově bratr František Procházka, učitel a duchovní ze Zdic.

Rok 1937 ve Tmani na stránkách Národního Podbrdsko

Národní Podbrdsko byl nezávislý politický týdeník, jenž vycházel od 1. ledna 1937 vždy ve čtvrtek s pátečním datem, redakce a administrativa byla v Berouně II, Tyršova třída 158. Je až překvapující kolik zpráv o životě ve Tmani se tam objevilo.

- Vrchními rozsudími¹³ smluvních soudů pro vyhledávání náhrad škod způsobených honbou a zvěří jmenování pro jednotlivé obvody okresním úřadem v Berouně na funkční

¹² Farní věstník duchovních správ vikariátu berounského, majitel a vydavatel Jaroslav Aubrecht, farář v Jincích, vycházelo každý měsíc

období 1937 – 1940: Fr. Houba – Vinařice, Rud. Fiřt – Liteň, Jan Barchánek – Hlásná Třebáň, Vl. Kozák – Kuchař, Fr. Brotánek – Beroun, Petr Hůrka – Zahořany, **Josef Špaček – Tmaň**. Náhradníci: Fr. Ferda – Suchomasty, V. Hořejší – Běleč, Josef Drda – Srbsko, V. Landa – Bubovice, R. Rödl – Hýskov, K. Froněk – Trubín, B. Křížek – Křižatka.

- Silniční záležitosti¹⁴. Podle návrhu okresního výboru, schváleného okresním zastupitelstvem v Berouně, přicházejí v roce 1937 v úvahu tyto úpravy silnic v okrese berounském: Zlepšení okresních silnic ... Tmaň – Suchomasty I. díl, ...
- Schůze okresního zastupitelstva¹⁵ v Berouně konala se 11. února za účasti 17 členů. ... Při volbě tří čtyřčlenných komisí silničních pro novostavby, zlepšení a úpravy okresních silnic na Berounsku, které prováděny budou letošního roku v rámci zemské silniční akce, zvoleni pro silniční obvody: ... Tmaň pánové stav. Šimal, Bělohávek, Vinš a Hubený. ... Přijat byl jednomyslně návrh okresního výboru k provedení silničních staveb v roce 1937 podle výnosu zemského úřadu ze dne 22. prosince 1936, a to: ... úprava okresní silnice přes obec Tmaň. ...
- Do daňové komise¹⁶ pro berní okres berounský jmenováni byli rozhodnutím zemského finančního ředitelství v Praze na dobu 3 let, tj. do konce února 1940: Josef Špaček, rolník v Tmani, ...
- Okresní výbor v Berouně¹⁷. Ve schůzích konaných dne 15. a 19. dubna projednávány byly důležité záležitosti, z nichž uvádíme: ... Schváleny další dispozice: obecního majetku Tmaň – Lounín, ...
- V neděli je na Tmani pouť¹⁸. Tmaňská pouť na sv. Jiří je jednou z nejznámějších v celém kraji. Letos tmaňští očekávají zvýšenou návštěvu z celého okolí, poněvadž náboženská obec církve československé má současně birmování svých příslušníků za přítomnosti biskupa dr. G. Procházky, patriarchy československé církve, jehož jmenovala čestným členem a bude mu toho dne slavnostně předán nádherný diplom čestného členství. Za slušného počasí je z Berouna do Tmaně pěkná vycházka, obzvlášť jdeme-li údolím Suchomastského potoka, kdež jsou překrásné partie skalních útvarů.
- Turistika¹⁹. Klub československých turistů – odbor Beroun cestuje v neděli 25. dubna tohoto roku na trati Beroun – Jarov – Koněprusy – Havlíčkův mlýn – kostel sv. Jiří u Tmaně – přes les na Křižatka – Karlova Huť – Králův Dvůr – Beroun. Zúčastnění všech turistů žádoucné. Sraz o 2. hodině odpolední na náměstí u pomníku. Vede Štahl.
- Jak již bylo oznámeno²⁰, ukradeno bylo kolo panu Zbuzkovi z Tmaně a pátrání po něm nemělo dosud kladného výsledku. Dne 18. září tohoto roku nahradila firma Körper, obchod koly a motocykly v Berouně, panu Zbuzkovi ve Tmani kolo nové. Je to již druhý případ, kdy tato firma rychle likvidovala ztrátu kola ku spokojenosti poškozeného. Ač je to obchod nový, v začátcích, svědčí o dobré obchodní zdatnosti a péči o své zákazníky.
- Okresní²¹ učitelské knihovně v Berouně na zařízení nové knihovny darovali: ... správa obecné školy ve Tmani 50 Kč, ...
- Samosprávné kursy²². Okresní úřad v Berouně spolu s Okresním osvětovým sborem v Berouně uspořádají samosprávné kursy, na nichž budou přednášet pánové: JUDr. F. Hejlek, vrchní komisař politické správy: Domovské právo, vyhostění z obce, trestní právo obcí (2 hodiny), Josef Kočvara, aktuárský adjunkt: Stavební řád pro venkov, finanční hospodářství obcí (3 hodiny). PhDr. Josef Poch, vrchní knih. komisař: Lidovýchovné

¹³ Číslo 1, 1. ledna 1937

¹⁴ Číslo 2, 8. ledna 1937

¹⁵ Číslo 8, 19. února 1937

¹⁶ Číslo 14, 2. dubna 1937

¹⁷ Číslo 17, 23. dubna 1937

¹⁸ Číslo 17, 23. dubna 1937

¹⁹ Číslo 17, 23. dubna 1937

²⁰ Číslo 38, 24. září 1937

²¹ Číslo 49, 10. prosince 1937

²² Číslo 49, 10. prosince 1937

úkoly obcí (1 hodina). Josef Růžek: Místní (újezdní) školní rady, jejich složení, význam a úkoly. Rozvrh kursů: 12. prosince 1937 od 8 do 12 hodin dopoledne v Berouně, v Počaplech a ve Tmani, 19. prosince od 9 do 12 hodin dopoledne v Berouně a Počaplech. ... Do obvodu tmaňského okrsku patří obce: Tmaň, Suchomasty, Koněprusy, Bítov, Bykoš, Lounín, Málkov. Vybízíme vás, abyste se dostavili do kursů vašeho obvodu, neboť podle předpokladu pořádajících úřadů jde o podnik aktuální a velmi potřebný nejen pro vedoucí činitele obcí, ale i těm, kteří jejich nesnadnou práci v dnešní těžké době se zájmem sledují. Přijďte včas, aby ve stanovenou hodinu mohly být kursy zahájeny předsedou Okresního osvětového sboru v Berouně.

Spor kolem myslivosti

Na stránkách Stráže Podbrdská se objevil spor kolem myslivosti v bývalém Podskalí. Oba příspěvky mají dostatečnou vypovídací schopnost o podstatě vzniklého sporu a obsahují mnoho detailů k dané záležitosti, a proto je text podáván čtenářům bez dalšího komentáře.

Tmaň. Trestuhodné kanonády nimrodů²³. F. Macourek.

To naše krásné Podskalí u Tmaně hostí každou neděli, svátek a také v týdnu po dva dny Pražáky – „nimrody“, v čele s panem Kukulou, jenž má najmuté tři samostatné honitby, k nimž náleží také naše pole a louky ve výměře 9 $\frac{3}{4}$ ha. Tyto pozemky, scelené na jedné ploše, jsou ověnčeny lomy a lesy tmaňského velkostatku. V těsném sousedství stojí pěkná lovecká chata, která je majetkem pana Špačka z Tmaně, a který ji pronajal pánům Čekanovi a Kukulovi z Prahy. Odtud počínají a končí veškeré leče na zvěř v širokém kraji. Jako dobrý znatel tohoto sportu, žaluji široké veřejnosti, hlavně pražské, na bezohlednost a hrubiánství některých členů této družiny. V uvedeném revíru měl jsem tři korce ovsa, který pozdě dozrával, a tudíž ještě stál, když počal odstřel koroptví. Ta spoušť – té škody, co tam tito pánové natropili, se rovná 1 $\frac{1}{2}$ mandeli. Ale tuto škodu mně nezaplatili. Mám též řepu v těsném sousedství chaty. Tento druh roste nad zemí a kopne-li se botou do ní, je vyvrácena a rozšlapána. Třikrát v týdnu je hon a po každé nejméně třikrát za den řípu vyvrací průměrně 10 lidí. Kromě toho v těsném sousedství řepy mám semenový jetel, který právě dozrává. Proti zákazu se v něm honí, ale i zde vzniklé škody nechce nikdo zaplatit. Naše děti nemohou ani pást husy, poněvadž by došlo jistě k neštěstí. Dokonce se stalo, že poblíž našich brambor pásly děti husy na strništi, právě v době, kdy z brambor vytáhly koroptve. Ještě dnes mi jde mráz po zádech. Pálilo se přes hlavy dětí a pak jeden z honců se rozkřikl: „Kam vás sem, parchanti, čert zanes!“

Tento smutný úděl, kterým trpí naše Podskalí, bude a musí mít svůj konec! Žádám jménem všech postižených, aby honební výbor sjednal nápravu. Naše Podskalí musí být zvláště šetřeno, poněvadž trpí nejvíce. Nepronajímejte honitbu nesvědomitým Pražákům, kteří dělají špatnou čest místním honcům rolníkům. Doufám, spolu se všemi postiženými občany, že pan Bedřich Křížek z Křížatek, nezávislý a oblíbený vrchní rozsudí, sjedná konečně nápravu v této vážné otázce našeho Podskalí u Tmaně. Prozatím, s odpuštěním a po selsku: „Do vašich honů hrom uhoď!“

Tmaň. Žaloby se nebojíme!²⁴ F. Macourek, Tmaň.

Pokračování mé žaloby veřejnosti, obsažené v článku Stráž Podbrdská číslo 36, vydané v Berouně dne 3. IX. 1937, s nadpisem „Kanonády nimrodů“ v revírech pánů Kukuly a Čekana z Prahy, kolem Tmaně a v našem Podskalí!

Pan Ing. Kukula a pan Čekan požádali mne prostřednictvím svého právního zástupce, abych se jim slušně omluvil a postaral se v příštím čísle Stráže Podbrdská o tiskovou opravu. Oběma jmenovaným pánům sděluji: 1. Postarejte se dříve o nápravu, aby z vaší družiny vymizela bezohlednost vůči cizímu majetku; 2. Vyšetřte osobu, jež střelila do našich dětí dne 16. srpna tohoto roku o půl 17. hodině z louky pana Malého – na štěstí bez následků – a pak jim ještě vynadala parchantů; 3. Zjistěte, kdo z vaší družiny střelil v nebezpečné vzdálenosti

²³ Stráž Podbrdská, číslo 36, dne 3. září 1937

²⁴ Stráž Podbrdská, číslo 38, dne 17. září 1937

do dveří hájovny v neděli dne 5. září tohoto roku (však jste svůj díl od pana hajného dostali!); 4. Zjednejte nápravu u těch, kteří provokativně chodili, proti zákazu, přes semenový jetel a křičeli na majetníka: „My vám to v neděli přijdeme posekat!“

Až přijdou tito uvedení řádně a slušně se omluvit (nehledíc ke způsobeným škodám), vymizí ze Stráže Podbrdská smutné zprávy „O kanonádách pražských nimrodů“ v Tmani. Konečně můžete, pánové Ing. Kukulo a Čekane, žalovat, neboť trpělivost celé řady tmaňských občanů je u konce, a jsme ochotni podat důkaz pravdy o vašich nepřípustných činech!

Opustili naše řady ...

Sbor pro občanské záležitosti při Obecním úřadu ve Tmani oznamuje smutnou zprávu:

- V sobotu dne 22. července 2017 zemřel po těžké nemoci ve věku 79 let **pan Zdeněk Nermut**. S drahým zesnulým se nejbližší příbuzní naposledy rozloučili v úzkém kruhu rodinném.
- Ve čtvrtek dne 17. srpna 2017 zemřel náhle ve věku 68 let **pan Igor Kantor**. S drahým zesnulým se nejbližší příbuzní naposledy rozloučili v úzkém kruhu rodinném.
Čest jejich svtlé památce!

I n f o r m a č n í s e r v i s

Náboženský život ve Tmani: Církev římskokatolická

- Mše sv. v římskokatolickém kostele sv. Jiří ve Tmani se v červnu 2017 koná v obvyklém termínu – tj. čtvrtou sobotu v měsíci – tzn. **23. září 2017 v 16:30 hodin**.
- Na říjnové mši sv. konané v sobotu 28. října 2017 bude vzpomenu 15. výročí zakončení celkové rekonstrukce kostela sv. Jiří ve Tmani. Před mší sv., pořádanou jako obvykle v 16:30 hodin, se uskuteční od 16:00 hodin vystoupení berounské pěveckého sboru BONBON, který nabídne posluchačům ze svého repertoáru skladby starých mistrů, lidových písní, spirituálů a gospelů.
- Aktuální ohlášky, informace o životě farnosti, o kostelích a kaplích nebo o možnostech kontaktu v Římskokatolické farnosti Žebrák najdete na webových stránkách www.farnostzebrak.cz.
- Nejbližším místem, kde mohou věřící z Tmaně a okolí navštívit v Římskokatolické farnosti Žebrák každou neděli v 8:00 hodin ráno mši sv., je kostel Narození Panny Marie ve Zdicích.

Náboženský život ve Tmani: Církev československá husitská

- V neděli dne 13. srpna 2017 v 17 hodin se zástupci Náboženské obce Církve československé husitské opět sešli ve Všeradickém zámeckém dvoře s jeho majitelem, panem Bohumilem Stibalem. Tentokrát při ukládání schránky do kalichu, jež bude za nedlouho umístěn na vrchol věže Sboru Jiřího z Poděbrad ve Tmani. Do dvou schránek byly uloženy současné tiskoviny a církevní tiskoviny s příspěvky ze života Náboženské obce CČSH Tmaň, plakát na oslavu 90 let sboru v roce 2016, pohledy s obrázky sboru (práce dětí z Dětského centra Světlušky), několik současných mincí, tmaňský časopis Obzor (srpnové číslo), Naše Noviny s článkem o Zborovu, materiály o Národní pouti ve Zborově a především Pamětní list. Ten popisuje ve zkratce opravu věže, je opatřen razítkem Náboženské obce CČSH ve Tmani s podpisy jejích zástupců a předává budoucím generacím odkaz našich otců a dědů, který byl vepsán do kroniky NO CČSH v roce 1926 při dokončení stavby sboru. Zní takto: „*Požehnej nám Pán Bůh, nám i všem našim, i budoucím, kteří po nás jednou shromažďovati se budou ve zdech tohoto sboru zasvěceného Bohu Otců našich.*“

Nyní se klempíři ujali závěrečné práce na svrchním kovovém plášti kalichu. Těšíme se a srdečně všechny zveme ve čtvrtek dne 28. září 2017 na společnou oslavu dokončení rekonstrukce věže. Program slavnostního odpoledne začne ve 14 hodin a budeme zde mít příležitost poděkovat těm, kdo se zasloužili o to, že sbor krok za krokem vzkvétá.

- V pondělí dne 14. srpna 2017 se ve Strašnickém krematoriu konalo rozloučení s hrdinou a válečným veteránem generálporučíkem Jaroslavem Klemešem, příslušníkem paradesantního výsadku Platinum – Pewter, jež byl posledním žijícím parašutistou vyslaným z Británie na misi do okupovaného Československa. Rozloučení s vojenskými poctami se účastnila rodina, přátelé, váleční veteráni, velení AČR, politici a stovky dalších lidí. Jaroslav Klemeš se narodil v roce 1922 v Čadci na Slovensku, za druhé světové války byl příslušníkem československého zahraničního odboje, bojoval ve Francii a Británii a v roce 2016 byl oceněn nejvyšším státním vyznamenáním, Řádem Bílého lva. Zemřel dne 7. srpna 2017 v úctyhodném věku 95 let a za svůj život ovlivnil svým přístupem mnoho lidí kolem sebe. Náboženská obec Církve československé husitské ve Tmani poděkovala též květinovým darem za jeho přínos, statečnost a život naplněný láskou k vlasti.
- V sobotu dne 26. a v neděli dne 27. srpna 2017 se uskutečnila výtvarná dílna pořádaná DC Světlušky při Náboženské obci Církve československé husitské ve Tmani „PO STOPÁCH MIKOLÁŠE ALŠE VE TMANI“. Účastníkům nabídla bližší poznání Tmaně a okolní krajiny Českého krasu, seznámila nás s méně známou tvorbou našeho významného českého malíře a přiblížila různé malířské a kreslířské techniky. Akce se vydařila, děkujeme Obci Tmaň za podporu a těšíme se na další ročník. Tmaň je krásná a my se to snažili zachytit podobně jako Mikoláš Aleš před 105 lety. Výsledky výtvarného snažení budou ke shlédnutí ve Sboru Jiřího z Poděbrad 28. září 2017 při oslavách.

Náboženská obec Církve československé husitské ve Tmani
srdečně zve veřejnost
ve čtvrtek dne 28. září 2017 od 14 hodin (státní svátek – Den české státnosti) na
slavnostní odpoledne
s poděkováním za dokončení rekonstrukce věže s kalichem
s tímto programem:

- V 15:00 hodin BOHOSLUŽBA za účasti pražského biskupa doc. ThDr. Davida Tonzara, Th.D.
- Součástí oslav bude představení DC Světlušky – repríza hry „Se Světluškami za Husem, Lutherem a legionáři – Cesta za světlem“.
- Pro návštěvníky budou připraveny tři výstavy: výstava fotografií ze Zborova, výstava k rekonstrukci střechy věže s kalichem, výstava prací z projektu podporovaného obcí Tmaň „Po stopách Mikoláše Aleše ve Tmani“ a projektu EHD.

V případě pěkného počasí zveme všechny na již tradiční posezení v zahradě sboru.
Těšíme se na společné prožití svátečního dne.

- V předcházející pozvánce je zmínka o výstavě k projektu EHD. Dny evropského dědictví – European Heritage Days, zkráceně EHD – každoročně v měsíci září otevírají nejširší veřejnosti brány nejzajímavějších památek, budov, objektů a prostor, včetně těch, které jsou jinak zčásti nebo zcela nepřístupné. Na co se můžete těšit na naší výstavě? Vyfotografovali jsme historické památky naší obce a zapojili se tak do mezinárodního projektu „Dny evropského dědictví 2017“ – www.historickasidla.cz/cs/dny-evropskeho-dedictvi/ speciální soutěží pro děti nazvané „Mladí fotografují památky“. Nešlo nám o výhru, ale chtěli jsme ukázat, že je blízko Prahy a Berouna moc hezké místo vhodné nejen k životu, ale i k návštěvě. Ano, je tu také moc hezkých staveb, které by si zasloužily víc péče a my si přejeme, aby se jednou blýskly v celé kráse. Na výše uvedených stránkách můžete najít celkem 30 fotografií od Světlušek. Vše je anonymní, takže se nedozvíte autory jednotlivých snímků. Hádejte. Něco prozradí Světlušky na Facebooku. Jestli jste tipovali správně, to zjistíte na výstavě fotografií ve Sboru Jiřího z Poděbrad,

kterou pro všechny návštěvníky slavnostního odpoledne ve čtvrtek 28. září 2017 přichystáme u příležitosti již zmiňovaných Dnů evropského dědictví 2017.

- Srdečně zveme všechny **v sobotu dne 9. září 2017** na BEROUNSKÉ HRNČÍŘSKÉ TRHY, kde jsme dostali nádhernou příležitost vystoupit s naší divadelní hrou „SE SVĚTLUŠKAMI ZA HUSEM, LUTHEREM A LEGIONÁŘI – CESTA ZA SVĚTLEM“. Představení se bude konat na náměstí Joachima Barranda jako doprovodná akce k prvnímu výročí otevření naší spřátelené kavárny „Rambajs Cafe park“. Moc děkujeme přátelům z Rambajsu za tuto možnost a rádi přijedeme oslavit jejich krásné narozeniny. Rambajs je pro děti, tedy i pro Světlušky, tak to pořádně oslavíme! Pojdte se s námi pobavit! Rodiče Světlušek jsou žádáni, aby s tímto dnem počítali. O přesné hodině budeme informovat na FB stránkách a webových stránkách obce.
- **Světlušky** se budou opět scházet **od září pravidelně ve čtvrtek od 14:00 do 15:30 hodin**. Před vystoupením v případě nutnosti výjimečných schůzek budou rodiče informováni na FB Světlušky Tmaň a sms.
- **Bohoslužby** ve Sboru Jiřího z Poděbrad ve Tmani se budou v září konat mimo již výše zmíněného termínu ještě **v neděli 17. září 2017 v 17:00 hodin**.

Vítejte v Zahradnictví Tmaň, ul. Profesora Krbce 64

Zahradnictví Tmaň bude v září 2017 otevřeno od pondělí do pátku od 9:00 do 17:00 hodin, v sobotu od 9:00 do 12:00 hodin, každou neděli a ve čtvrtek 28. září 2017 (státní svátek – Den české státnosti) bude zavřeno.

- Nabízíme k prodeji široký sortiment menších či větších rostlin, květin, keřů a stromů.
- Prodej krmných směsí pro hospodářská zvířata (králíky, nosnice, kuřata, kachny, krůty, koně), prodej doplňků výživy a vitamínů pro ně, prodej lizu, sušeného mléka pro jehňata a kůzlata, prodej granulí pro psy a kočky, napáječky a krmítka, krmivo a potřeby pro chov holubů.
- V našich školkách se zabýváme pěstováním jehličnatých a některých listnatých stromů, které používáme např. při rekultivacích. Dále nabízíme větší množství solitérů, které jsme u nás vypěstovali a nyní již čekají v kontejnerech na své nové majitele.
- V našem zahradnictví najdete též široký sortiment substrátů v různém balení od 20 do 75 l, např. zahradnické substráty, substráty pro okrasné dřeviny, pro rododendrony a azalky aj., bílou rašelinu, drcenou kůru, mulčovací kůru.
- Můžete u nás zakoupit zahradní náčiní, truhlíky, květináče, sezónní dekorace, keramiku, svíčky atd.

Další podrobnosti, včetně fotogalerie nabízených produktů, najdete na webových stránkách

Zahradnictví Tmaň: www.zahradnictvitman.cz.

Těšíme se na naše zákazníky, kterým se budeme snažit splnit jejich přání.

Prodej slepiček

Drůbež Červený Hrádek prodává

slepičky typu Tetra hnědá a Dominant ve všech barvách

ze svého chovu! Stáří 14 – 19 týdnů. Cena 149 – 180,- Kč/kus.

Prodej ve Tmani v prostoru autobusové zastávky nad školou

ve středu 20. září 2017 a v pondělí 23. října 2017 – vždy v 16:20 hodin.

Při prodeji slepiček bude výkup králíčích kožek – cena dle aktuální poptávky.

Případné další informace lze získat od pondělí do pátku v době od 9:00 do 16:00 hodin na telefonních číslech 601 576 270 nebo 728 605 840.

Výkup padaných jablek

V pondělí dne 28. srpna 2017 byl zahájen v bývalém areálu cukrovaru vedle nádraží ČD v Berouně (Kovošrot) **výkup padaných jablek za 3,- Kč/kg.**

Pohotovostní služby zubních lékařů na Berounsku a Hořovicku

Pohotovostní služby zubních lékařů jsou **v září 2017** zajišťovány na Berounsku a Hořovicku v době od 08:00 – 11:00 hodin takto:

Termín	Zubní lékař / adresa ordinace	Telefon
2.+3.9.2017	MUDr. Holman Josef Hořovice, Komenského 49	311 516 660
9.+10.9.2017	MUDr. Karel Zdeněk Beroun, Třída Politických vězňů 40	311 746 414
16.+17.9.2017	MUDr. Joukl Jan Králův Dvůr, Průmyslová 614	724 275 395
23.+24.9.2017	MUDr. Kaiser Zdeněk Hořovice, K Nemocnici 1106	311 559 812
28.+29.9.2017	MUDr. Holický Jaroslav Beroun, Švermova 1591	311 625 510
30.9.+1.10.2017	MUDr. Denis Kirichenko Beroun, Havlíčkova 1732/3	727 836 818

S p o r t o v n í i n f o r m a c e

První ročník Tmaňského sponzorského dne

V sobotu dne 19. srpna 2017 se v areálu fotbalového oddílu TJ VČS Tmaň uskutečnilo sportovně-společenské setkání **Tmaňský backers' meeting**, na které byli pozváni všichni ti, kteří se podílejí na chodu zdejší tělovýchovy a svojí pomocí, ať již finanční či materiální, přispívají na bezproblémovém a pohodovém chodu celé tmaňské tělovýchovy...

Účast na setkání přijali všichni pozvaní a tak mohlo proběhnout nejen fotbalové turnajové klání pěti týmů, ale i zábavné doprovodné sportovní hry a především pak příjemné společné posezení hráčů, fanoušků a podporovatelů našeho fotbalového týmu, obohacené pečenými pochoutkami z grilu pana Marka Černovského.

Ceny pro nejlepší týmy turnaje i pro vítěze jednotlivých soutěží věnovaly firmy BEKO a Apolonia, tekuté občerstvení k pochutinám věnoval Krušovický pivovar. Finanční hotovostí na občerstvení na akci přispěla Obec Tmaň i samotná tělovýchovná jednota.

Všem jmenovaným za to patří dík, stejně jako všem těm, kteří vyběhli na fotbalový trávník i na ostatní sportovní kolbiště a společně tak strávili příjemný sobotní den plný pohybu a aktivit na fotbalovém hřišti ve Tmani. Výsledky jednotlivých klání byly až na druhém místě a nebyly vůbec důležité, přesto se sluší je závěrem připomenout:

Fotbalový turnaj:

- Výsledky jednotlivých zápasů: Zeppelin – Beko 2:7, Krušovice – SG Tmaně 3:3, Lhoist – Krušovice 0:0, SG Tmaně – Zeppelin 3:1, Beko – SG Tmaně 6:2, Zeppelin – Lhoist 3:2, Krušovice – Zeppelin 7:4, Lhoist – Beko 1:9, SG Tmaně – Lhoist 7:4, Beko – Krušovice 5:2.
- Konečné pořadí: 1. Beko (12 bodů), 2. SG Tmaně (7 bodů), 3. Krušovice (5 bodů), 4. Zeppelin (3 body), 5. Lhoist (1 bod).

Výsledky doplňkových soutěží:

- Ronaldova šibenice (střelba na přesnost) – vítěz Jakub Sulík (TJ VČS Tmaň).
- Pláničkova paráda (chytání pokutových kopů) – vítěz Antonín Kiml (Lhoist).
- Turnaj v Headisu (novém sportovním odvětví) – vítěz Patrik Kroka (TJ VČS Tmaň).

Fotbalisté VČS Tmaň zahájili nový ročník výhrou v Litni

- **1. kolo – neděle 27. srpna 2017 – 17:00 hodin – Liteň – Tmaň 1:4** (1:3), branky: 13. Haas Radek, 26. Fišer Ladislav, 43. Hora Martin, 79. Haas Radek, rozhodčí zápasu Králík Petr, 30 diváků. **A takto to vypadalo na hřišti:** První podzimní utkání nové soutěže, hrané za dusného a slunečného počasí, přineslo z naší strany pohledný fotbal především v prvním poločase, ale také velké množství neproměněných gólových šancí. Soupeř odehrál většinu utkání na své polovině a nebyť často překombinovaných akcí a viditelného polevení ve druhé půli, mohlo být skóre zápasu o několik vstřelených branek do sítě domácích vyšší...

Po úvodním tlaku jsme se dočkali první branky již ve 13. minutě, jejímž autorem byl netradičně v útoku hrající Radek Haas. Následovalo několik zahozených příležitostí, po kterých však přišel nejhezčí moment utkání. Brankář domácích se ocitl až na samé hranici velkého vápna a po jeho odkopu se v hloubi pole k míči dostal Ladislav Fišer, který využil odkryté branky a krásným lobem zkušeně přehodil chybujícího gólmana. V tomto čase předváděl náš tým pohledný fotbal, s množstvím narážek a pohledných průniků přes obranu soupeře. Většina těchto akcí volala po gólu, ale některé „tutovky“, především v podání Radka Haase, Josefa Ryse či Davida Překlasy zůstaly trestuhodně nevyužity. Naopak, z ojedinělé šance domácích a víceméně náhodné střely, soupeř snížil na rozdíl jediné branky. Naštěstí naše odpověď na sebe nenechala dlouho čekat a již o několik minut později, dokázal Martin Hora z pozice krajního obránce přizemní střelou, naše vedení opět navýšit na rozdíl dvou branek.

Ve druhém poločase tempo hry na obou stranách značně polevilo a ubylo i gólových příležitostí. Domácí hrozili pouze ze standardních situací, kdy se snažili využít svých vysokých hráčů, náš tým se pokoušel především o průniky po stranách a většina akcí končila na hranici velkého vápna. Definitivní klid přinesla až deset minut před koncem druhá branka Radka Haase, po které se již utkání pouze z povinnosti dohrávalo ...

Tým jako celek zaslouží pochvalu především za první poločas, z jednotlivců lze vyzdvihnout výkon nováčka týmu Davida Překlasy, jenž ač „povoláním“ především brankář, odvedl fyzicky velmi náročný výkon v záložní řadě.

Další zápasy 1. kola: Újezd B – Vižina 5:3, Chyňava B – Zadní Třebáň 1:4, Srbsko – Chrutenice 3:2, Vysoký Újezd – Tetín B 7:0, Zdejcina – Zdice B 2:2.

- 2. kolo – **sobota 2. září 2017 – 14:00 hodin – Tmaň – Chyňava B.** Další zápasy 2. kola: Vižina – Liteň, Zadní Třebáň – Srbsko, Chodouň – Újezd B, Vysoký Újezd – Zdejcina, Tetín B – Chrutenice.
- 3. kolo – **neděle 10. září 2017 – 17:00 hodin – Srbsko – Tmaň.** Další zápasy 3. kola: Chrutenice – Zadní Třebáň, Újezd B – Zdice B, Liteň – Chodouň, Chyňava B – Vižina, Zdejcina – Tetín B.
- 4. kolo – **sobota 16. září 2017 – 14:00 hodin – Tmaň – Chrutenice.** Další zápasy 4. kola: Vižina – Srbsko, Chodouň – Chyňava B, Zdice B – Liteň, Vysoký Újezd – Újezd B, Tetín B – Zadní Třebáň.
- 5. kolo – **sobota 23. září 2017 – 16:30 hodin – Zadní Třebáň – Tmaň.** Další zápasy 5. kola: Újezd B – Zdejcina, Chrutenice – Vižina, Liteň – Vysoký Újezd, Chyňava B – Zdice B, Srbsko – Chodouň.

Letní biatlon „ČERTÁK“

Všeobecná ustanovení:

Pořadatelé:

Datum konání:

Místo konání:

Soutěžní výbor:

TJ VČS Tmaň, z.s., MS Hora Tmaň, z.s., BK Beroun

neděle 10. září 2017 od 10:30 hod

Areál fotbalového hřiště ve Tmani a jeho okolí

Předseda organizačního výboru: Zdeněk Tlach

Technický ředitel závodu: Pavel Herold

Tajemník závodu Jaromír Krátký

Hlavní rozhodčí Pavel Pavlásek, Jan Bečvář

Hospodář Slavomír Malík

Přihlášky, informace:

Přihlášky:

Info na tlachz@seznam.cz, telefon 775 207 409

e-mailem do 7. 9. 2017 nebo osobně;

změny do 10. 9. 2017 do 9:30 hodin v místě závodu;

v 10:00 hodin vydávání startovních čísel a v 10:30 hodin start prvního závodníka;

občerstvení bude na místě zajištěno.

Pojištění:

Závodníci a jejich doprovod, funkcionáři závodu a diváci se zúčastňují závodu na vlastní nebezpečí. Organizační výbor proto doporučuje všem účastníkům závodu uzavření vlastní pojišťky. Za osobní věci pořadatelé neručí.

Technická ustanovení:**Soutěžní pravidla:****Věkové kategorie:**

pravidla letního biatlonu přizpůsobená náborovému závodu chlapci – dívky, **věk dítěte** a zařazení **pro školní rok 2017/2018**;

tříčlenná rodinná štafeta (2 děti a rodič-prarodič, nutná vazba 1. dítěte na rodiče-prarodiče, 2. dítě může být nepříbuzné); 4. a 5. třída; 6. a 7. třída; 8. a 9. třída

Disciplíny:

sprint

Pravidla:

Jsou přílohou propozic a přizpůsobena podmínkám náborového závodu.

Časový program závodu:**Neděle 10. září 2017:**

- 8:30 – 09:30 hodin **prezentace, prohlídka závodiště**
- 10:00 hodin **vydávání startovních čísel, výklad, ukázka pohybu na střelnici, porada vedoucích**
- 10.30 hodin **start závodu – sprintu**
- **Vyhlášení výsledků do 30 minut po doběhu posledního závodníka.**

Technický ředitel závodu
Pavel Herold

Předseda organizačního výboru
Zdeněk Tlach

Pravidla závodu**Druh závodu:**

sprint (běh a střelba)

Trať:

mladší kategorie 4. a 5. třída: 1 okruh + 1 střelba
starší kategorie 6. a 7. třída: 2 okruhy + 2 střelby
nejstarší kategorie 8. a 9. třída: 2 okruhy + 2 střelby
rodinné štafety: 3 x okruh + střelby
délka okruhu cca 900 m

Střelba:

vleže 5 ran v položce
mladší kategorie 4. a 5. třída – jedna položka vleže
starší kategorie 6. a 7. třída – dvě položky vleže
nejstarší kategorie 8. a 9. třída – dvě položky vleže
rodinná štafeta: každý člen štafety – jedna položka vleže
(celkem tři položky vleže)
průměr terče 50 mm

Pohyb na střelnici:

Zbraně budou na střelnici na kobercích na stavech střelby, zajišťuje je pořadatel (vzduchovka Slavia 630, Slavia 631), střelivo zajišťuje pořadatel také.
Závodníci doběhnou ke stavu a zaujmou polohu vleže, sami si nabíjejí vzduchovku a odstřílí 5 ran vleže (v případě, že nebude schopen sám nabít, bude mu nápomocen rozhodčí na střelnici – nejmladší kategorie).
Za každý nesestřelený terč dostává závodník jeden trestný okruh (délka trestného kola je cca 30 m).
Bude provedena ukázka pohybu na střelnici a absolvování trestného kola

OBZOR – informační časopis Obce Tmaň.

Registrováno na Ministerstvu kultury ČR – evidenční číslo: MK ČR E 10531

Vydává Obecní úřad Tmaň, IČO: 00233901. Internetové stránky: www.obectman.cz.

Adresa redakce: Obecní úřad Tmaň, 267 21 Tmaň. E-mail: ou@obectman.cz.

Nepodepsané příspěvky připravil redakční kolektiv. Vedoucí redaktor: Horáček Jaroslav.

Toto číslo vyšlo 1. září 2017.

Cena výtisku 3,- Kč.